

Cronica serie nouă Romanului

Buletin oficial al
Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului

anul V (XIII) nr. 1-2 ✦ ianuarie-februarie 2013

Din cuprins:

✦ Sfântul Constantin, simbolul darului divin al libertății credinței creștine ([pagina 3](#)) ✦ Retrospectiva activității sectoarelor administrației eparhiale în anul 2012 ([pagina 8](#)) ✦ IPS Eftimie omagiat la Catedrala Arhiepiscopală din Roman ([pagina 24](#)) ✦ IPS Adrian Hrițcu așteapă Învierea cea de obște, la Poglet ([pagina 26](#))

CRONICA ROMANULUI

Buletinul oficial
al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului
- Fondat în anul 1924 -

Președinte de Onoare:
**IPS EFTIMIE, Arhiepiscopul Romanului
și Bacăului**

Președinte:
**PS Ioachim BĂCĂUANUL,
Episcop-vicar**

Vicepreședinte:
Pr. Ioan GHERASIMESCU
Arhid. Ciprian Ioan IGNAT

Redactor-șef:
Mioara IGNAT

Secretar general de redacție:
Pr. Constantin GHERASIM

Colectivul de redacție:
Pr. Dr. Aurel Florin ȚUSCANU,
Protoieria Roman
Pr. Constantin TOMOZEI,
Protoieria Bacău
Pr. Constantin ALUPEI,
Protoieria Onești
Pr. Costel MAREȘ,
Protoieria Moinesti
Pr. Vasile COZMA,
Protoieria Buhuși
Pr. Ioan NEGOIȚĂ,
Protoieria Sascut

Redacția:
Pr. Dr. Constantin LEONTE
Pr. Dr. Nicolae HURJUI
Pr. Dr. Sînică PALADE
Pr. Dr. Daniel ENEA
Pr. Petru RONCEA
Pr. Ciprian BURCĂ
Pr. Cornel PAIU

Corector:
Prof. Dr. Mihaela BĂLTOI

Tehnoredactare:
Lucian APOPEI

Concept grafic:
Pr. Constantin STURZU

ADRESA REDACȚIEI:
Str. Alexandru cel Bun, nr. 5,
Roman, jud. Neamț
Tel.: 0333.401.339; 0728880513
E-mail: cronica.romanului@gmail.com
www.epr.ro

ISSN 1582-9030

CUPRINS

- *Sfântul Constantin, simbolul darului divin al libertății credinței creștine* 3
- *Retrospectiva activității sectoarelor administrației eparhiale în anul 2012* 5
- *Activitate cultural-religioasă susținută pe parcursul anului 2012* ... 9
- *Reflectarea în mass-media a evenimentelor din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului* 10
- *Paisprezece noi slujitori în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului* 11
- *Ample lucrări de reabilitare la Centrul eparhial de la Roman* ... 12
- *Atenție sporită acordată pregătirii teologice a monahilor și monahiilor, în 2012* 14
- *Activitatea economico-financiară desfășurată pe cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului în anul 2012* 15
- *Dezvoltarea serviciilor sociale pe cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului în anul 2012* 16
- *2013 - Anul dedicat Sfinților Împărați Constantin și Elena și omagierii Părintelui D. Stăniloae* 19
- *„Duhul Sfântului Antipa ne-a chemat pe toți în rugăciune“* ... 22
- *Seară de cântece românești de Ziua Unirii Principatelor* ... 23
- *IPS Eftimie omagiat la Catedrala Arhiepiscopală din Roman* ... 24
- *În ziua Epifaniei, Înaltpreasfințitul Epifanie, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, a trecut în veșnicie* 22
- *IPS Adrian Hrițcu așteaptă Învierea cea de obște, la Pogleş* ... 26
- *Dezvoltarea serviciilor sociale în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului* 27
- *A XVII-a ediție a „Zilelor Mitropolit Visarion Puiu“* 28
- *Episcopul Melchisedec Ștefănescu, pomenit la 190 de ani de la naștere* 28
- *Cărți educative pentru copiii Centrului Episcop Melchisedec* ... 29
- *Sinaxă dedicată Anului Omagial Dumitru Stăniloae, în Protoieria Onești* 30
- *„Părinții nu mor, ci se înveșnicesc“* 28
- *Agenda de lucru a Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului* 34
- *Prin rugăciune oricine se apropie de Domnul* 35

Foto coperta 1

La împlinirea a 190 de ani de la nașterea marelui episcop Melchisedec Ștefănescu a fost oficiată o slujbă de pomenire a acestuia în parcul care astăzi îi poartă numele, în apropierea capelei unde ierarhul românesc își doarme somnul de veci.

Foto coperta 4:

Stânga sus: Copiii de la Grădinița „Episcop Melchisedec“ au depus flori la mormântul Episcopului, cu prilejul împlinirii a 190 de ani de la nașterea acestuia;

Dreapta sus: Slujbă de Te Deum oficiată în Catedrala arhiepiscopală „Sf. Cuv. Parascheva“ de către un sobor de preoți, în prezența Preasfințitiei Sale și a membrilor Adunării eparhiale;

Jos: Cu prilejul zilei onomastice, IPS Părinte Arhiepiscop Eftimie a fost felicitat de preoții și maicile de la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“ din Roman.

Sfântul Constantin, simbolul darului divin al libertății credinței creștine

† **Ioachim Băcăuanul,**
Episcop-vicar al
Arhiepiscopiei Romanului
și Bacăului

Anul 2013, la inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a fost declarat de către Sfântul Sinod ca An omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena, cu prilejul împlinirii a 1.700 de ani de la Edictul de toleranță religioasă de la Milano (313).

Flavius Valerius Constantinus s-a născut în jurul anului 280, fiind fiul Cezarului Constanțiu Chlor (293-305) și al Elenei (257-337), numită Flavia Iulia Helena.

Din punct de vedere politic, Constantin se evidențiază în anul 306, după moartea tatălui său, atunci când este ales de către trupele romane ca împărat în locul acestuia. După victoria de la Pons Milvius împotriva lui Maxențiu, Constantin s-a putut intitula singurul împărat al Occidentului, pentru ca începând cu anul 324, după ce îl învinge pe Liciniu, împăratul Orientului Roman, să se numească singurul împărat al unui imperiu pe care îl va transforma într-o monarhie absolută de drept divin.

Bun organizator, împăratul Constantin consolidează imperiul din punct de vedere politic, economic și juridic. El reușește să desăvârșească organizarea administrativă imperială inițiată de Dioclețian în ceea ce privește numărul provinciilor, diecezelor și al prefecturilor romane, acordând o importanță deosebită strategiei militare. Inaugurează, la 11 mai 330, noua capitală a Imperiului la Constantinopol, mută centrul de greutate al puterii politice în mâna împăratului, emite noua monedă de aur, solidusul, reanimează viața religioasă și culturală prin construirea edificiilor monumentale ale artei romane.

Fiind animați de prejudecăți, au subliniat echivocitatea politicii religioase constantiniene ce nu a fost doar favorabilă Creștinismului, iar în sprinjinul demersului lor tendentios au adus presupuse argumente ce invocau, spre exemplu, botezul tardiv, păstrarea titlaturii de „pontifex maximus”, permanenta pendulare între creștinism și păgânism, sau între Ortodoxie și Arianism.

Controverse istorice

Personalitatea sa istorică a fost evaluată contradictoriu de cercetători, unii istorici profani caracterizându-l ca fiind un mare om politic ce a știut, din interese personale, să favorizeze noua religie creștină, pentru ca apoi să beneficieze de avantajele pe care aceasta i le-ar putea oferi.

Analiza istorică a cercetătorilor subliniază faptul că evidența veridicității convingerilor sale religioase creștine, precum și rolul decisiv în eliberarea, generalizarea, organizarea și uniformizarea credinței și a practicilor religioase pun, în același timp, capăt grelei și încercatei perioade a persecuțiilor anticreștine.

Nu se poate atribui însă lui Constantin meritul de a fi inaugurat Creștinismul, deoarece acesta nu a luat ființă la 13 ianuarie 313, data promulgării Edictului de la Mediolanum. El doar a oficializat și recunoscut ceea ce exista de trei secole ca Trup înjunghiat al lui Hristos, plin de rănilile mărturisitorilor creștine, ce creștea ca o frământătură hristică sub îndrumarea unitară a Duhului Sfânt în catacombe. Sub domnia lui Constantin, Creștinismul a ieșit din inima pământului, în inima polisului, care constituia centrul civilizației romane de atunci. Biserica exista ca organism viu ce posedă în ființa sa, în gemene, toate elementele necesare unei bune organizări încă înainte de emiterea edictului constantinian. În primele trei secole, ea și-a cristalizat înțelesul de societate creștină adunată în jurul numelui lui Hristos, astfel încât chiar din secolul al II-lea ea a fost numită de către Sfântul Ignatie: „Biserică universală”. Pentru această perioadă, elementele fundamentale ale organizării eclesiale au izvor hristologic și implementare misionară apostolică. **Învățătura celor 12 apostoli** mărturisește existența preconstantiniană a vieții bisericești desprinse de cultul iudaic (Sinodul apostolic) și care avea ca elemente constitutive frângerea pâinii în prima zi a săptămânii, rugăciunea euharistică, practicarea Tainelor, postul de miercuri și vineri, ținerea sărbătorilor ce aminteau de marile evenimente ale mântuirii, morala familială, etica muncii, măsurile disciplinare cu rolul de a întretine viața sănătoasă a trupului Bisericii etc. Încetarea pericolului iudaizării creștinismului și desprinderea sa de templul din Ierusalim vor fi în acest context istoric marcate simbolic de dărâmarea Ierusalimului în anul 70, moment în care creștinismul se va orienta spre convertirea păgânismului. Acest eveniment, precum și misiunea ulterioară a Bisericii vor scoate la iveală o religie fundamentată pe o etică evanghelică hristologică situată dincolo de legalismul iudaic și imoralitatea păgână, așa cum mărturisește **Epistola către Diognet**. Așadar, în această perioadă am putea spune că era persecutat un organism viu bine organizat și nu elemente singulare, prizoniere ale unei mentalități anarhice și destabilizatoare.

Persecuțiile - cununa martirilor

În contextul eclectic al gândirii și religiozității specifice lumii romane contemporane perioadei de început al Creștinismului, omul de tip nou, constituit după chipul celui pe care-l adora, era considerat incompatibil și indezirabil societății romane. Conflictul creștinismului cu păgânismul reieșea din contrastul fundamental dintre modul de a înțelege lumea și realitatea specifice celor două. Sincretismul și toleranța față de toate formele de religiozitate, imoralitatea, idolatria și politeismul, ca elemente specifice păgânismului roman, lipseau Creștinismului și de aceea el era evaluat ca „superstiție nouă și dăunătoare” (Suetoniu), ca apostaziase de la credința strămoșilor și se manifesta ca un cult periculos ce apela la prac-

Icoana Sf. Împărați Constantin și Elena,
frescă din Catedrala Arhiepiscopală din Roman, sec. al XVIII-lea

tici magice și canibalice, o religie a sclavilor ce propovăduia egalitatea între oameni și se sustrăgea practicării cultului împăratului, cu membri adoratori ai soarelui și ai crucii, ate și conspiratori. Aceste incompatibilități s-au constituit în cauze legale ce timp de trei secole au fost uzitate de împărații romani în declanșarea celor zece persecuții majore ce urmăreau în final desființarea Creștinismului. Dacă la început, acestea au avut un caracter incidental, fiind îndreptate împotriva unei „secte iudaice”; începând cu Deciu, ele au devenit sistematice, fiind emise în baza edictelor imperiale, împotriva unei religii noi, ilicite.

Până la Constantin cel Mare, toți împărații și-au manifestat mai mult sau mai puțin intoleranța față de creștinism, însă cei mai mulți l-au persecutat, emitând decrete care arătau foarte limpede furia și dorința lor de a-l distruge. Astfel, în anul 64, Nero emitea un decret special, numit „Institutum neronianum”, prin care interzicea pur și simplu existența creștinilor „non licet esse vos”, iar consecința acestui act va fi ilustrată în mărturia istoricului Tacitus, care vorbește despre spectacolul de lumini oferit de trupurile aprinse și răstignite ale creștinilor: La fel, peste două secole și jumătate, susținut în politica sa anticreștină de filosofii neoplatonici și prezicerile oracolului lui Apollo din Milet, Dioclețian, împreună cu Galeriu, va epura armata romană de „elementele periculoase creștine”, emitând cinci edicte aflate sub lozinca „nomen christianorum deleto”.

Acesta este contextul politico-religios în care apare împăratul Constantin și „statutul” noii religii creștine care, oropsită încă, nu-și găsisse loc în peisajul religios roman, fiind considerată ilicită și „periculoasă”. Paradoxul istoriei a fost urmă-

torul: cu cât împărații persecutori ridicau mai multe săbii deasupra capetelor creștinilor nevinovați, cu atât mai multe coroane de sfinți martiri se aprindeau pe frontispiciul cerului!

Convertirea împăratului Constantin la creștinism

Constantin însuși, în momentul în care ocupa tronul occidental al Imperiului, mărturisea religia oficială imperială ca adept al cultului mithraic, închinat zeului Soarelui Mithra (Sol invictus). Acest cult solar introdus de împăratul Aurelian în anul 274, în Galia, și apoi răspândit în tot imperiul avea ca reprezentare simbolică un erou care înjunghia un taur din sângele căruia se credea că au luat ființă Universul și toate ființele vii. Acest cult era originar din Persia și era adorat mai ales de soldați al căror protector și era. Adepții săi practicau cultul taurobolului (sacrificiul sângeros al taurului) pentru a-și împotriva energia sangvină și solară, care avea puterea vitală de regenerare fizică și psihică. Convertirea împăratului Constantin la creștinism trebuie înțeleasă ca un proces evolutiv, ce s-a dezvoltat și intensificat în timp începând cu evenimentele anterioare luptei cu Maxențiu și culminând cu primirea Botezului pe patul de moarte. Din păcate, istoria nu a putut consemna intimitatea și intensitatea trăirilor sale religioase, ci doar exprimarea lor exterioară materializată în deciziile sale politico-religioase. Nu putem ști, de asemenea, dacă această convertire a fost influențată de atitudinea tolerantă față de creștinism a tatălui său, sau de exemplul viu al mamei sale, Elena, sau dacă a fost o decizie luată ca rezultat al emoției puter-

Inscripția de deasupra crucii ne face să înțelegem că Dumnezeu îl pregătea pe Constantin pentru a călăuzi pe creștini pecetluiti cu semnul biruinței.

→ nice provocate de sfârșitul tragic al lui Galeriu și al împăraților persecutori sau poate, de ce nu, lumina crucii din ajunul luptei cu Maxentiu i-a fost, ca oarecând apostolului neamurilor pe drumul Damascului, sursa asumării noii credințe. Oricum, pe orice cale - internă sau externă - ar fi fost primită de Constantin cel Mare, convertirea sa a fost reală și religiei creștine, având ca urmare pentru acea perioadă din istoria mântuirii o armonizare perfectă între stat și Biserică, între viața cetății și cea a Bisericii, o simfonie ce va fi paradigmatică pentru ethosul bizantin. Orice speculație cade, în măsura în care credem că Sfântul Împărat Constantin a fost omul trimis de Dumnezeu ca un apostol să deceleze o nouă etapă a misiunii Bisericii lui Hristos în lume.

Cert este faptul că întâmplările din ajunul luptei cu Maxentiu, din 28 octombrie 312, produc o schimbare fundamentală în viața lui Constantin. Putem măcar să ne imaginăm ce era în sufletul său știind că efectivele sale armate erau de aproape opt ori mai mici decât ale adversarului și că era constrâns la a încerca să fină piept unei situații implacabile. Speculațiile conform cărora el s-a bazat pe dezertarea creștinilor din efectivele lui Maxentiu nu sunt viabile, deoarece el cunoștea caracterul lor și admira curajul și onestitatea ce îi caracteriza. De altfel, chiar numărul lor nu era chiar atât de semnificativ, încât să-i determine vreoa motivatie în a-i atrage de partea sa. Singurul resort ce a putut opera convertirea sa a fost vederea crucii deasupra soarelui pe care îl adora. Cei doi istorici de referință ai timpului său, Eusebiu de Cezareea, în **Istoria bisericească** și Lactanțiu, în **De mortibus persecutorum**, mărturisesc la unison realitatea apariției miraculoase a unei cruci strălucitoare deasupra soarelui, la miezul zilei, înconjurată de o inscripție în limba latină (*In hoc signo vincet*), urmată de prezența nocturnă a Mântuitorului Însuși. Care cu crucea în mână îi spune că va câștiga această luptă dacă va pecetlui cu semnul crucii scuturile și steagurile soldaților. Acesta este un tablou monumental ce înfățișează întâlnirea lui Constantin cu crucea Răstignitului pentru care creștinii își vărsau sângele în arene cu atâta dragoste. În acea perioadă, cinstirea ei era atât de intensă, încât singurii adversari ai crucii erau păgânii, a căror mentalitate era scandalizată de faptul că oamenii puteau venera un astfel de obiect. Era de neînțeles adorarea unui obiect de tortură, pe care erau ținută proscrisii, indezirabilii. Acesta era motivul pentru care ei numeau în derâdere pe creștini „crucicolae“. În același timp, aceste remarci care vor să arate dezaprobarea unei aristocrații decadente față de pretențiile religioase ale unor reprezentanți ai unei religii a sclavilor reprezintă, în iconomia regăsirii izvoarelor creștine, mărturie extraordinară ce ne vorbesc despre vechimea și autenticitatea cinstirii crucii. Cele mai vechi Acte martirice înfățișează pe creștini pecetluindu-se cu semnul crucii în momentul martirizării și, deloc întâmplător, marele adversar al creștinilor, Iulian

Apostatul, scria: „*Voi venerați lemnul gol al Crucii, făcând semnul ei pe frunte și înscriindu-l la intrarea caselor voastre*“.

Întâlnirea lui Constantin cu crucea Mântuitorului

Așadar, Constantin, devorat de neliniștea coplășitoare a unui eșec, pe câmpul de luptă are deodată în fața ochilor, ca un răspuns salvator la toate întrebările sale chinuitoare, acest semn atât de blamat de contemporanii săi și poate chiar și de el însuși la timpul respectiv, însă de data aceasta crucea nu mai era opera ieșită din mâna omului, a călăului, ci apariția minunată, strălucitoare și biruitoare a unui simbol ce punea în umbră strălucirea soarelui pe care și el, dar și întreaga sa armată îl adorau, fiind zeul neînving și cel mai iubit din Panteonul roman. Pentru prima dată, prin comparație, putea înțelege neputința, zeului în care credea în fața crucii, despre care Însuși Hristos îi va vorbi ulterior și care era deodată semnul prin care a fost biruită moartea, calea de acces către nemurire. Inscripția de deasupra crucii ne face să înțelegem că Dumnezeu îl pregătea pe Constantin pentru a călăuzi pe creștini pecetluiti cu semnul biruinței, așa cum oarecând Moise în Egipt, eliberase poporul ales. Constantin trebuia să pecetluiască pe soldați cu acest semn, ca îngerul morții să îi ocolească, așa cum făcuse demult în Egipt când crutase casele evreilor ce aveau pecetea, iar atunci când Moise stătea cu mâinile întinse în semnul crucii biruia pe amaleciți. Am putea spune că, într-o oarecare măsură, lupta de la Pons Milvius a fost prima Cruciadă al cărei tel a fost eliberarea de sub dom-

nia idolatriei păgâne a Creștinismului și al cărei act final a fost emiterea Edictului din 313.

Veridicitatea acestei viziuni nu poate fi pusă la îndoială, iar în acest sens stă mărturie consemnarea de către Eusebiu de Cezareea a faptului că împăratul a mărturisit, sub jurământ, această experiență ce l-a convins de puterea lui Hristos și l-a determinat să treacă de partea creștinilor. Tot în sprijinul confirmării adevărului întâlnirii lui cu Hristos și crucea Sa stau două monumente care pe de o parte mărturisesc faptul că ceea ce l-a făcut să câștige lupta cu Maxentiu a fost inspirația divină, fapt consemnat în inscripția de pe Arcul de Triumf de la Roma: „*Instinctu divinitas*“, iar alt monument poartă mărturia apariției salvatoare a crucii și rolului pe care aceasta l-a avut în destinul său, înfățișând pe împărat cu crucea în mână. De altfel, toată politica sa religioasă ulterioară favorabilă Creștinismului nu se justifică decât ca fiind o urmare firească a unui eveniment ce l-a transformat interior schimbându-i în totalitate convingerile religioase. Inscripția de la Pons Milvius concentra în ea, de fapt, sensul întregului său parcurs politic imperial care doar în direcția indicată de înțelesul profund al crucii își putea găsi încununarea. Astfel, după trei secole de întuneric, în care crucea, din cauza persecuțiilor, subzistase tainic în simboluri ce înfățișau ancora, tridentul sau litera T din alfabetul grecesc, deodată aceasta devenea recunoscută ca semn protector și biruitor. De fapt, cu acest eveniment, cinstirea crucii, din devotiune particulară, începe să se manifeste în chip public, trecând în cultul generalizat și oficial al Bisericii, în sprijinul acesta stând două evenimente răsunătoare: biruința asupra lui Maxentiu și descoperirea crucii originale în 326.

Catedrala patriarhală din București adăpostește un fragment din moaștele Sfinților Împărați Constantin și Elena

Căutările și frământările împăratului Constantin referitoare la apariția misterioasă a crucii s-au împlinit în momentul în care mama sa, Elena, primul arheolog creștin neoficial al istoriei mântuirii, a descoperit, cel mai important vestigiu creștin, Crucea Răstignirii lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

➔ Primul împărat creștin

Treptat, Constantin își va impropriza morala creștină și va încerca să exprime și juridic superioritatea și necesitatea însușirii ei de către cetățenii imperiului. Astfel, el abolește pedeapsa prin răstignire, luptele de gladiatori și oferă posibilitatea eliberării sclavilor de către clerici etc. Simbolul biruinței, crucea, va înlocui vechile efigii păgâne, fiind prezentă pe steaguri (labarum), pe monede, pe sceptrul imperial și chiar în actele oficiale, reprezentând în felul acesta o emblemă imperială distinctă ce anunța momentul glorios al desăvârșirii și închegării statului bizantin.

Căutările și frământările împăratului Constantin referitoare la apariția misterioasă a crucii s-au împlinit în momentul în care mama sa, Elena, primul arheolog creștin neoficial al istoriei mântuirii, a descoperit, în ruinele unui vechi templu păgân, unde împăratul Adrian voise să dea uitării cel mai important vestigiu creștin, Crucea Răstignirii lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Aceste căutări asidue au fost consemnate de Părintzii Bisericii din secolele al IV-lea și al V-lea, Eusebiu, Chiril al Ierusalimului, Rufin, Sozomen etc., care relatează faptul că multe părțile din lemnul sfânt au fost împărțite principalelor comunități creștine din Imperiu, apoi împodobite cu aur și oferite spre închinare creștinilor. Experiența mistică a crucii va influența și nuanța activitatea lui Constantin, destinul său fiind strâns legat de prezența ei și de aceea Biserica înfățișează iconic atât pe el, cât și pe mama sa încadrați de cruce.

Începutul cinstirii crucii în cultul Bisericii

Punctul de plecare al cinstirii cultice a crucii a fost sfințirea bisericii zidite pe locul Calvarului (Martyrion), în 13 septembrie 335, unde a și fost depusă cea mai mare parte din lemnul sfintei cruci și apoi arătarea ei solemnă, a doua zi, multmii de către Macarie, Patriarhul Ierusalimului. Aceste evenimente, ce au arătat încă o dată veridicitatea venerării ei în Biserică, au declanșat în istorie ceea ce s-a numit pelerinajul la locurile sfinte. Este momentul în care creștinii din toate colțurile imperiului se puteau închina în biserici creștine zidite de familia imperială în principalele locuri și momente ce aminteau de viața istorică a Mântuitorului. Primul pelerin oficial al creștinătății, Egeria, consemnează în jurnalul ei de călătorie intensitatea sentimentelor religioase ale celor ce venerau sfânta cruce, ceremoniile și sărbătorile religioase specifice, precum și zilele de post săptămânale în care creștinii se osteneau. Este de menționat faptul că așa cum subliniază liturgistii, abia din secolul al VII-lea este folosit și venerat crucifixul.

Victoria de la Pons Milvius a determinat pe Constantin să înțeleagă mai bine necesitățile creștinilor și să fundamenteze statutul noii religii,

În camera tezaurului de la Biserica „Sf. Mormânt” se găsește un fragment din lemnul Sfintei Cruci descoperite de Sfânta împărăteasă Elena, mama Sfântului împărat Constantin

el însuși devenind un adorator al lui Hristos prin puterea crucii Căruia ajunsese singurul împărat al Imperiului Roman.

Câteva luni mai târziu, în ianuarie 313, a emis faimosul Edict de la Mediolanum, ce transforma Creștinismul din *religio illicita* în *religio licita* aflată sub protecția lui și favorizată de el. Edictul s-a constituit ca operă comună a lui Constantin și a cumnatului său, Liciniu, pe atunci împărat al Orientului Roman și proclama libertatea credinței și a cultului pentru toți oamenii, inclusiv pentru creștini. Pe lângă acestea, Edictul proclama anularea edictelor anticreștine anterioare, restituirea bunurilor confiscate Bisericii, eliberarea prizonierilor etc. Deși actul fusese semnat și de Liciniu, acesta a continuat să persecute creștinismul până în anul 324, când a fost ucis la Tesalonica. Acesta este anul în care Constantin devenea singurul împărat al Imperiului Roman, prilej cu care favorizează Creștinismul, reinnoind consecințele legale ale Edictului din 313, acordând subvenții importante, înlăturând din procedura penală pedepsele care contraveneau moralei creștine, interzicând sacrificiile păgâne și promovând pe creștini în funcții de conducere, apreciind mai ales moralitatea lor și nu neapărat sprijinul lor militar. Prin aceste acțiuni, Constantin pregătește progresiv și deschide Creștinismului perspectiva devenirii sale ca religie de stat, iar secolului în care-și desfășoară activitatea supranumele de „Secolul de aur”.

Toate acțiunile sale legislative demonstrează dorința sa de a închege un stat unitar creștin.

Baterea monedei cu monogramul creștin în 317 și mutarea capitalei la Constantinopol, pe care l-a împodobit cu monumente creștine arată dorința lui de a construi un stat creștin care să contrasteze cu vechea Romă ce încă mai păstra și promova vestigiile ale vechii religii idolatre prin monumentele, Senatul și aristocrația de aici.

Victoria din 324 a fost crucială pentru Constantin, care unificând administrativ teritoriile romane avea nevoie de un liant puternic care să-i dea unitate și să-l facă inexpugnabil. Trebuia să găsească o soluție care să împacă divergențele culturale, etnice etc. specifice diferitelor zone ale imperiului, iar salvarea unității și restabilirea păcii interne au venit odată cu convocarea Sinodului I Ecumenic. Fiind un bun organizator, el a luptat pentru unitatea politică, economică și religioasă a imperiului. Astfel, în 321, el oficializează și generalizează duminica drept zi de sărbătoare în tot imperiul, apoi în 325, la inițiativa sa, au fost convocați toți episcopii creștini la Niceea, pentru ca prin hotărârea unanimă sub inspirația Duhului Sfânt să fie cristalizată unitar învățătura de credință hristologică, sărbătorirea la aceeași dată a Paștelui în tot imperiul și sancționarea abaterilor canonice disciplinare de la adevărata morală creștină.

Bazele primului stat creștin

Convocarea Sinodului I a avut un rol decisiv în întărirea unității de credință, de cult și canonică, deschizând perspectiva sobornicității Bise-

Edictul imperial constantinian a eliberat Creștinismul din „robia egipteană“ a persecutorilor păgâni idolatri, așezându-l cu drepturi egale de manifestare alături de principalele religii ale timpului.

ricii care, prin membrii reprezentativi ai ei, sub asistența Duhului Sfânt, arăta conlucrarea teandrică și faptul că Biserica era un organism viu, prin care Dumnezeu operează mântuirea în lume.

Fără sprijinul lui Constantin, ereziile hristologice ar fi ruinat Biserica ce nu și-ar mai fi putut câștiga o identitate și unitate care să devină în timp elementul fundamental și dinamizant al imperiului, dând coeziune tuturor instituțiilor superstatului de drept.

Sfârșitul vieții sale ni-l înfățișează în postura de a fi realizat stabilirea fundamentelor administrative religioase și juridice pe baza cărora se putea desăvârși noul stat creștin. A unificat administrativ imperiul, a creat o monedă unică ce avea monogramă creștină, a înființat o capitală care se putea constitui în același timp drept una a creștinătății, a îmbunătățit legislația romană cu specificul creștin al înțelegerii vieții și a inițiat modalitatea prin care organismul viu al Bisericii putea să-și întărească unitatea.

Actualitatea apelului constantinian la unitate

Anul acesta, 2013, a fost declarat prin decizia unanimă a membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca an comemorativ al evenimentului care a redimensionat viața spirituală din perioada primară a Bisericii creștine. Edictul imperial constantinian a eliberat Creștinismul din „robia egipteană“ a persecutorilor păgâni idolatri, așezându-l cu drepturi egale de manifestare alături de principalele religii ale timpului.

Este foarte interesant cum timpul, în ciclicitatea sa, conduce Biserica prin evenimente și conjuncturi asemănătoare celor de acum 1700 de ani. Parcă istoria se repetă, dar sub alte forme și nuanțe. Astăzi, ca și atunci, sub masca unor judecăți ce invocă toleranța în toată complexitatea manifestărilor sale și sub imperiul egalității polivalente, se încearcă instaurarea sincretismului religios, libera circulație a valorilor culturale, economice și interferența lor contopită, dizolvarea înțelesului etnic și dezavuarea granitelor etosului, emigrarea masivă ce se convertește în abandonarea apartenenței etnice, toate fiind elemente ce vizează uniformizarea aneantizantă sub presiunea crescândă a brațului secular al istoriei contemporane.

Ce mai poate rămâne astfel dintr-o moștenire constantiniană astăzi, într-o civilizație eclectică în care chiar și crezul religios este o monedă de schimb pentru un om ce gândește în termeni economici de cerere și ofertă?

Astăzi, mai mult ca oricând, apelul la unitate de tip constantinian este necesar să ne preocupe. Este drept că ceea ce a menținut până nu demult coerența spiritului umanist a fost principiul fundamental al unității în diversitate, însă, din ne-

fericire, termenii acestei relații s-au schimbat, iar modernitatea stă sub zodia diversității în unitate.

Manifestarea credinței noastre întru libertate

Particularizând, societatea românească ante și postdecembristă conține și elemente ce ne duc cu gândul la similitudinile ce există între ceea ce au trăit creștinii acelor timpuri și experiența noastră religioasă și socială. Cât timp Biserica Ortodoxă Română a subzistat sub brațul secular și totalitarist ateo-comunist, credința era mai cu sârg. Atunci, închisorile și lagărele de concentrare dădeau mărturie despre puterea și frumusețea Ortodoxiei. Cu cât închisorile erau mai pline de mărturisitori aparținând tuturor claselor intelectuale și sociale, cu atât creștea intensitatea trăirii prezenței lui Hristos, așa cum în illo tempore Tertulian spunea „*Semen est sanguis christianorum*“. Decretele comuniste și articolele de lege anti-creștine n-au reușit să distrugă viața monahală și nici să creeze mutații în conștiința religioasă a românului, însă pe cât de mari au fost speranța și așteptările decembriste, pe atât de mari au fost dezamăgirile ulterioare. Entuziasmul libertății postdecembriste a adus cu sine lipsa acribiei, a bunului discernământ și a păstrării identității religioase și a etosului, lăsându-ne invadați sub impresia toleranței religioase de valuri succesive de identități religioase străine duhului ortodox și autenticității creștine, astfel încât o credință apostolică bimilenară specifică neamului nostru se vede greu încercată de intervențiile tendențioase cu pretenția de re-evangelizare a denominațiilor neoprotetante. Astfel, astăzi, în cetatea în care libertatea este proclamată pe toate căile

mass-media, noi am înțeles să relativizăm ceea ce ne definește identitatea ființială, adică neamul, credința, limba, țara, înaintașii, numele, moralitatea, familia etc.. Biserica astăzi își poate mărturisi și prezenta tezaurul ei spiritual dincolo de spațiul eclesial. Dar într-o lume în care libertatea a devenit libertinaj, este foarte greu să-și structureze identitatea și să rămână ea însăși propovăduind cuvântul lui Hristos nealterat.

Totuși, în această goană după senzational, ce caracterizează în fond preocupările mediactice contemporane, în care importanța unui eveniment cotidian are intensitatea efemeră a clipei în care este transmis, fără nici un fel de raportare axiologică, tot crezul religios este cel ce poate da consistență existenței noastre. Religia este cea care leagă pe om de Dumnezeu, iar crezul religios este mărturisirea originii noastre divine.

În concluzie, putem spune că anamneza evenimentului de la Mediolanum ne responsabilizează în a înțelege în termenii autentici darul divin al libertății și a păstra cu înțelegere și înțelepciune unitatea de credință și de neam pe care le-au apărât și transmis neîntinate cu prețul jertfirii supreme înaintașii noștri. Constantin cel Mare a învins păgânismul și mentalitatea unui veac întunecat privind spre crucea lui Hristos, tot așa și noi, în această perioadă de răscruce, să înțelegem că nu putem construi decât în numele și prin crucea lui Hristos și a jertfirii de sine. Așadar, îndemn părintește pe toți păstorii noștri, cler și credincioși, să luați fiecare crucea cea rânduită vouă de Hristos și să o purtați prin labirintul acestui veac secularizat, ca oamenii să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Dumnezeu Cel în Treime laudat Tatăl, Fiul și pe Duhul Sfânt, Treimea Cea de o ființă și nedespărțită.

Retrospectiva activității sectoarelor administrației eparhiale în anul 2012

În zilele de 25 și 26 ianuarie, sub președinția PS Părinte Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, la Centrul eparhial de la Roman s-au întrunit organele deliberative ale Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Au fost prezentate în acest context atât rapoartele Sectoarelor eparhiale, privind activitatea desfășurată în anul 2012, cât și proiectele pentru anul 2013.

Vineri, 25 ianuarie, sub președinția Preasfințitului Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, în sala de ședințe a Centrului eparhial de la Roman, a avut loc întrunirea Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Ședința a debutat cu un cuvânt din partea Preasfinției Sale, care a reliefat rolul important pe care membrii Consiliului eparhial îl au în viața Bisericii. A urmat apoi întocmirea dărilor de seamă pe anul 2012, a fiecărui sector al administrației eparhiale, în vederea prezentării lor către Adunarea Eparhială. După aceea, s-a trecut la întocmirea bugetului anual al Eparhiei, al instituțiilor și fundațiilor sale, în vederea prezentării spre analiză și aprobare Adunării eparhiale. Totodată, s-au prezentat referatele sectoarelor administrației eparhiale. Un capitol important l-a constituit prezentarea proiectelor privind manifestările stabilite pentru anul 2013, dar și a celor social-filantropice.

Întrunirea Adunării Eparhiale

Sâmbătă, 26 ianuarie, în sala de conferințe a Fundației „Episcop Melchisedec”, a avut loc Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, prezidată de Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Întâlnirea a debutat, conform tradiției, în Catedrala arhiepiscopală „Sf. Cuv. Parascheva” unde a fost oficiată o slujbă de Te Deum de către un sobor de preoți, în prezența Preasfinției Sale și a membrilor Adunării eparhiale. Cu acest prilej, PS Părinte Episcop Ioachim a adresat un cuvânt de învățătură în care a prezentat rolul pe care Adunarea eparhială îl are în viața și activitatea Bisericii. „Cu nădejdea ca Cel Preainalt să ne inspire în continuare, având exemplul înaintașilor, dorim să continuăm cu demnitate și acribie toate prerogativele care ne-au

fost date de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Dorim, de asemenea, să răspundem nevoilor spirituale ale credincioșilor acestei eparhii păzite de Dumnezeu. Din analiza rapoartelor care vor fi studiate în cadrul comisiilor, veți înțelege întreaga noastră activitate”, a spus PS Părinte Ioachim Băcăuanul. În continuare, a mulțumit tuturor membrilor, cler și laici, care au răspuns chemării Bisericii de a participa la acest moment important de bilanț și de pregătire pentru noile activități ale anului 2013. „Întâlnindu-ne în spațiul Catedralei arhiepiscopale la Slujba de Te-Deum, am mulțumit lui Dumnezeu pentru cele ce am săvârșit în anul trecut și ne-am rugat să binecuvânteze ziua de astăzi. Dumneavoastră, membrii Adunării eparhiale, ați fost invitați pentru a face o analiză și un bilanț al împlinirilor ce au fost realizate de către administrația eparhială în 2012”, a adăugat Preasfinția Sa.

După slujba Te Deumului, toți cei prezenți la această întâlnire au vizitat sediul Fundației „Episcop Melchisedec”, finalizat anul trecut. Aici au fost prezentate participanților toate compartimentele Fundației - respectiv grădinița de copii, sediul centrului de zi pentru copii și tineri, sala de ședințe, dar și capela în care își doarme somnul de vechi vrednicul de pomenire ierarh Melchisedec Ștefănescu. Apoi, membrii Adunării eparhiale s-au grupat pe comisiile de specialitate pentru a analiza rezultatele bilanțului pe anul 2012. Adunarea eparhială a continuat în sala mare de conferințe din incinta Fundației „Episcop Melchisedec”, unde au fost prezentate concluzii-

le referatelor făcute de comisiile de specialitate. Totodată, membrii adunării au propus proiecte pentru anul 2013. La sfârșitul adunării, Preasfinția Sa a formulat concluzia zilei: „Astăzi, când din mila lui Dumnezeu, suntem rânduiți a conduce destinele acestor credincioși aflați în spațiul administrativ-canonice al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, avem îndatorirea morală de a păstra și perpetua aceste valori încredințate de generațiile ce s-au rânduit de-a lungul timpului, continuând misiunea noastră cu harul și binecuvântarea lui Dumnezeu. În Biserica nu este decât bunărânduială. Psalmistul David spune că Dumnezeu nostru este Dumnezeu rânduielii și a făcut ca toate să fie așezate într-o ordine desăvârșită. Urmând această rânduială, încercăm, la rândul-ne, să ne statornicim ordinea noastră, în vederea bunului mers al vieții credincioșilor. Cea mai nobilă atribuție ce ni s-a dat nouă, slujitorilor și reprezentanților, membrilor aleși ai Adunării eparhiale, este aceea ca pe fiii Bisericii să-i călăuzim pe calea mântuirii. Vă mulțumesc pentru că ați venit cu toții, înfruntând vitregiile vremii. Încurajați de frățile voastre, vom încerca să continuăm mandatul pe care ni l-a rânduit Dumnezeu pentru bunul mers al vieții bisericești. Mulțumim lui Dumnezeu pentru binecuvântarea pe care a revărsat-o asupra slujitorilor Săi, cler și credincioși, pentru darurile pe care le oferă din belșug neamului românesc și Eparhiei noastre”, a mai spus Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. (preot Constantin GHERASIM)

Activitate cultural-religioasă susținută pe parcursul anului 2012

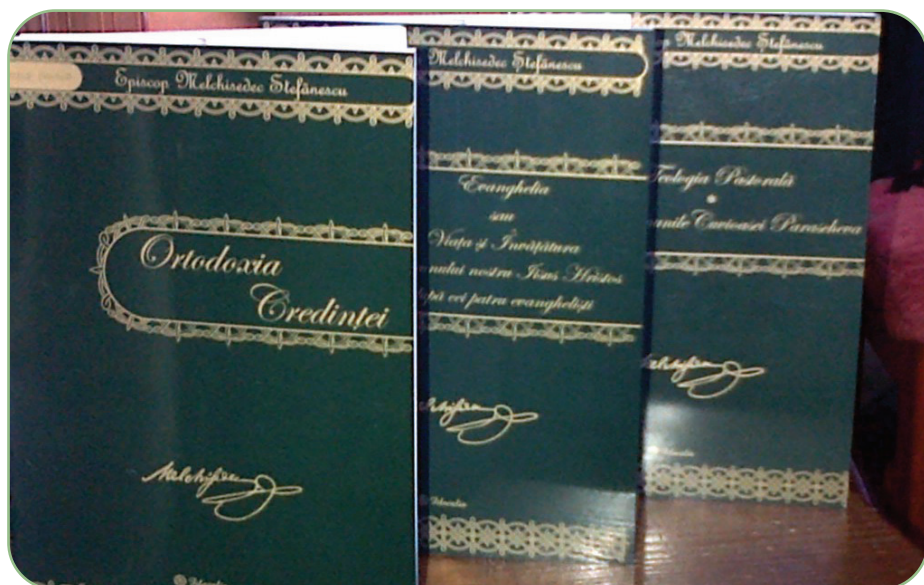
Din analiza raportului general, am constatat că activitatea desfășurată de clericii Eparhiei noastre în anul 2012 a fost cu rezultate foarte bune. În anul care a trecut, activitatea Secției culturale a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului s-a desfășurat pe trei direcții sau coordonate importante: Manifestări cultural-religioase; Învățământ și activități cu tineretul; Activitatea editorială (publicistică) și mass-media.

Cu binecuvântarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, respectând Hotărârea Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române privind proclamarea anului 2012 ca „An Omagial al Tainei Sfântului Maslu și ajutorării bolnavilor” și programul cadru național stabilit de Cancelaria Sfântului Sinod în anul 2012, pe întreg cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului s-au inițiat și susținut acțiuni instructiv-educative în vederea ofierii slujbei Sfântului Maslu pentru cei bolnavi și de mobilizare a preoților și credincioșilor, în vederea îngrijirii celor în suferință. Deasemenea, o atenție deosebită s-a acordat organizării de conferințe cu această temă în cadrul sedintelor lunare din protopopiate.

Învățământ și activități cu tineretul

În anul 2012 s-a pus un accent deosebit atât pe supravegherea și coordonarea procesului instructiv-educativ din toate școlile din cadrul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, cât și din *Seminarul Teologic „Episcop Melchisedec Ștefănescu”* din Roman. Astfel, au fost eliberate foarte multe documente prin care s-a acordat binecuvântarea arhierască pentru admiterea la seminariile teologice sau la facultățile de teologie, la masterat în teologie, pentru predarea religiei, pentru examene de obținere a gradelor didactice ș.a.

Trebuie remarcat un lucru deosebit de important care s-a realizat în domeniul instructiv-educativ în cadrul Arhiepiscopiei noastre. După terminarea lucrărilor de reparație, renovare, restaurare și dotare a clădirilor din Parcul „Episcop Melchisedec”, prin implementarea a două proiecte cu finanțare europeană, în cadrul Centrului de zi pentru copii din familii în dificultate „Episcop Melchisedec” s-a

înființat în vara acestui an și Grădinița „Episcop Melchisedec”, care funcționează cu program prelungit.

S-a început activitatea cu două grupe de copii în anul școlar 2012-2013, pentru care s-a primit și acreditarea ARACIP din partea Ministerului educației, tineretului și învățământului. În anii următori, se vor mai înființa alte două grupe, formându-se astfel tot ciclul de învățământ preșcolar.

Acestor acțiuni li se adaugă promovarea proiectului „Lumină pentru suflet de copil”, al Editurii Elibris, care presupune realizarea, la cerere, a unei cărți personalizate pentru copii. Proiectul, aflat în desfășurare în parohiile de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, cu binecuvântarea PS Părinte Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, urmărește catehizarea copiilor, familiarizându-i pe aceștia cu câteva dintre înțeleșurile profunde ale Tainei Sfântului Maslu.

Activitatea editorială și mass-media

La inițiativa și cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, în anul 2012, la Editura Filocalia a debutat editarea și tipărirea integralei Melchisedec Ștefănescu. Menită să readucă în atenția contemporanilor opera marelui ierarh al Romanului, colecția „Opera omnia” urmărește editarea tuturor scrierilor Episcopului Melchisedec Ștefănescu, de la a cărui trecere la cele veșnice s-au împlinit 120 de ani, în mai 2012.

Colecția a debutat cu volumul intitulat „Ortodoxia credinței”, care cuprinde „Tratat despre cinstirea și închinarea icoanelor în Biserica Orto-

doxă”, informații despre icoanele făcătoare de minuni din România Ortodoxă și o concisă descriere a dreptei credințe ca replică la atacurile venite din partea prozelitilor de diverse confesiuni creștine. Al doilea volum al colecției reprezintă reeditarea lucrării „Evangelia sau Viața și învățătura Domnului nostru Iisus Hristos”, publicată inițial în anul 1906. Ultimul volum publicat în anul 2012, cel de-al treilea din cadrul integralei Melchisedec, cuprinde alte două lucrări ale ilustrului ierarh: „Teologia pastorală” și „Viața Cuvioasei Parascheva cea nouă”. Volumele publicate în cadrul colecției „Opera omnia” cuprind texte ale Episcopului Melchisedec Ștefănescu ce au fost diortosite în majoritate de arhim. dr. Pimen Costea, cu excepția manualului de „Teologie pastorală”, îngrijit de pr. prof. dr. Viorel Sava și diacon drd. Cezar Pelin.

Activitatea Editurii Filocalia a continuat și prin editarea Revistei *Cronica Romanului* - Buletinul oficial al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, atât cu scopul ilustrării și consemnării activităților desfășurate pe întreg cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, dar și în vederea realizării proiectului religios-duhovnicesc, cultural-editorialistic și mediatic intitulat „2012 - Anul omagial al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor”.

Pe parcursul anului 2012, Biroul de Presă al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, prin reportaje și interviuri filmate și transmise prin postul de televiziune TRINITAS, cât și prin articole de ziar, s-a implicat în mediatizarea tuturor evenimentelor ce au făcut cinste eparhiei noastre. (pr. Ioan Gherasimescu, Vicar administrativ al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului)

Cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Ioachim, atât la Roman, cât și la Bacău, au fost organizate conferințe de presă pentru a fi prezentate evenimentele de referință desfășurate pe cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

RETROSPECTIVĂ

Trei sute de copii, din cele 6 protopopiate ale Eparhiei Romanului și Bacăului, au participat la concursul de eseuri „Alege Școala“

Reflectarea în mass-media a evenimentelor din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului

Pe parcursul anului 2012, prin Sectorul Tineret și Mass-Media al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, s-au derulat mai multe programe și proiecte în care au fost implicate parohii din întreaga eparhie. Alături de acestea, prin intermediul acestui sector, au fost prezentate în presă cele mai importante evenimente religioase, cultural-misionare și filantropice.

Astfel, în decursul anului, au fost scrise, redactate și publicate peste 370 de articole, știri, note și reportaje privind evenimentele culturale, social-filantropice, sfințiri și altele, derulate, cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Ioachim, pe cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Acestora li s-au adăugat 190 de intervenții și interviuri acordate postului de Radio Trinitas, dar și altor radiouri și televiziuni interesate de problemele care privesc activitatea Bisericii desfășurată în Eparhia Romanului și Bacăului.

Activitate reflectată în mass-media centrală și locală

Totodată, momentele de referință din viața Eparhiei - sărbători religioase, acțiuni social-filantropice, sfințiri etc. - au fost reflectate în primul rând pe site-ul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, pe agenția de știri „Basilica“ a Patriarhiei Române, în ziarul „Lumina“, dar și la postul de televiziune „Trinitas“ al Patriarhiei Române.

De asemenea, cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Ioachim, atât la Roman, cât și la Bacău, au fost organizate conferințe de presă pentru a fi prezentate evenimentele de referință, precum cele prilejuite de premiarea copiilor participanți la etapele de protopopiat și eparhială în cadrul proiectului „Alege Școala“, dar și alte evenimen-

te din viața Bisericii, de interes pentru toți credincioșii, cum ar fi apariția calendarului creștin ortodox pentru anul 2013.

În colaborare cu redacția Ziarului de Bacău, în fiecare zi de joi, pe întreg parcursul anului, s-a realizat pagina religioasă, în care au fost prezentate toate evenimentele religioase din Eparhia Romanului și Bacăului, precum și cele reprezentative la nivel de Patriarhie. Colaborarea cu presa laică a însemnat și consemnarea evenimentelor religioase de referință, ori de câte ori a fost nevoie.

Acțiuni cu tinerii și copiii

În ceea ce privește activitățile cu tineretul, se remarcă buna colaborare cu Asociația Studenților Creștin-Ortodocși din România, filiala „Sf. Mare Mucenic Dimitrie“ Bacău, implicarea în acțiunile organizate de aceștia și promovarea lor atât în mass-media laică, cât și cea religioasă. De altfel, la inițiativa acestora, cu binecuvântarea PS Episcop Ioachim Băcăuanul, în luna octombrie a fost oficiată o slujbă de binecuvântare a studenților la căminele Universității „Vasile Alecsandri“ din Bacău, la începutul anului universitar 2012-2013.

Una dintre cele mai mari realizări a constituit-o premiul obținut în cadrul proiectului „Alege Școala“, unde, la Secțiunea multimedia, repre-

zentatul Eparhiei Romanului și Bacăului a ocupat prima poziție, la nivel de Patriarhie.

Proiectul educațional „Alege școala!“ al Patriarhiei Române a început din septembrie 2009, implicând 1.206 preoți (dintre care 300 de profesori de religie), beneficiarii fiind 28.000 de copii de vârstă școlară, aflați sub riscul abandonului școlar, participanți la proiect. Obiectivul general al proiectului este prevenirea și combaterea fenomenului de părăsire timpurie a școlii și prevenirea delinvenței juvenile prin dezvoltarea unor soluții alternative de tip „școala de duminică“. Se urmărește dezvoltarea unor comportamente și atitudini pozitive față de școală și semeni pentru copiii din mediul rural și urban, cu vârste cuprinse între 5 și 14 ani, aceștia fiind asistați în însușirea educației morale de bază, în dezvoltarea motivației necesare rămânerii în școală prin intermediul participării la „școala de duminică“, la concursuri și la tabere de creație. În cadrul acestui proiect educațional derulat în Patriarhia Română, s-a desfășurat concursul „Alege școala!“, cu cele trei secțiuni: literară, artistică și multimedia. Concursul a avut patru etape, la următoarele niveluri: parohie, protopopiat, eparhie și patriarhie.

Cu filmul intitulat „Biserica și școala - punți ale copilăriei spre viața veșnică“, Alexandru Zamfir, din Moinești, a reușit să impresioneze pe cei care au făcut parte din juriu la etapa națională a proiectului „Alege Școala“, luând astfel locul I.

La nivel eparhial, 300 de copii, din cele 6 protopopiate, au participat la concursul de eseuri „Alege Școala“. Aceștia au participat la o tabără gratuită și au primit premii în valoare de câteva mii de euro, constând în tablete, aparate foto, Iphone-uri, calculatoare etc. (Pr. Constantin GHERASIM, Inspector Sectorul activități cu tineretul și mass-media)

În luna octombrie a anului 2012 s-a organizat la Centrul eparhial un examen de capacitate preoțească, la care au participat 20 candidați, dintre care unul a fost hirotonit ulterior.

Paisprezece noi slujitori în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului

Activitățile administrative din cursul anului 2012 s-au încheiat cu rezultate deosebite. În cursul anului 2012, s-au înregistrat la Cancelaria Centrului eparhial al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului un număr de 2960 de acte și au fost ținute un număr de 18 ședințe ale Permanenței Consiliului eparhial. În cadrul acestora, s-a luat hotărârea desființării unei unități de cult (Parohia Gioseni, Protopopiatul Bacău) și au fost dispuse: 8 desființări de posturi clericale și neclericale, 4 înființări de posturi la Centrul eparhial, 11 numiri în cadrul Centrului eparhial, 5 încetări angajări la Centrul eparhial, 3 înființări de posturi în cadrul mănăstirilor, 15 numiri și 3 transferări ale personalului din mănăstiri, 13 încetări de angajări la mănăstiri, 23 înființări de posturi la parohii, 54 numiri în posturi la parohii, 16 transferări ale personalului clerical și neclerical de la parohii, 7 suspendări ale contractului de muncă la parohii (concedii maternale sau paternale), 53 încetări de angajări la parohii, iar 4 preoți au fost pensionați. La data de 31 decembrie 2012, 568 de preoți și diaconi își desfășurau activitatea ca angajați pe teritoriul jurisdicțional-canonice al Eparhiei Romanului și Bacăului.

În luna octombrie a anului 2012 s-a organizat la Centrul eparhial un examen de capacitate preoțească, la care au participat 20 candidați, dintre care unul a fost hirotonit ulterior de către Preasfințitul Episcop Ioachim Băcăuanul.

În 2012, 5 preoți au urmat cursurile de definitiv (3) și de gradul II (2) în preoție, în cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași. Tot în acest an, un preot a promovat examenul pentru gradul I în preoție, în cadrul aceleiași Facultăți, în vreme ce un altul a devenit doctor în Teologie.

Viața spirituală a credincioșilor din cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului s-a desfășurat în 546 biserici, capele, paraclise parohiale, mănăstiri și schituri, precum și în cele 19 lăcașuri de cult din armată, penitenciare, spitale, unități de învățământ, azile, orfelinate. Personalul clerical a fost în număr de 568 persoane, dintre care 7 angajați la Centrul eparhial, 514 preoți la parohii și 47 de preoți și diaconi la mănăstiri. Totodată, în mănăstirile și schiturile din eparhie, s-au înregistrat 113 monahi și 309 monahii.

Preasfințitul Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul a avut și în anul 2012 o intensă și neobosită activitate pastoral-misionară, concretizată în: 117 Liturghii arhieresti, 123 Sfinte Taine și Ierurgii, 7 Sfînțiri biserici, 10 Resfînțiri biserici, 2 puneri de temelie a unor noi biserici, 24 de sfînțiri de așezăminte social - filantropice, 14 hirotonii de preoți și diaconi, 26 hirotesiri, vizite pastorale în parohii și mănăstiri, participări la diverse activități culturale, pastorale, ecumenice și social-filantropice.

În ceea ce privește disciplina personalului clerical și neclerical, Corpul de inspecție și control a avut, în cursul anului 2012, în cercetare 31 de dosare, memorii și reclamații la adresa personalului clerical și neclerical din cuprinsul Eparhiei, efectuându-se 10 anchete la parohii, oficii protopopești și 19 anchete la Centrul eparhial. În urma anchetelor, doi preoți au fost suspendați, iar unul a fost deferit spre judecata Consistoriului eparhial, fiind sancționat cu depunerea din treapta de preot, sancțiune rămasă definitivă. În cursul anului 2012, s-au înregistrat 58 de divorțuri religioase, acordându-se 58 de

binecuvântări în vederea oficierei căsătoriei a II-a, și au fost aprobate 39 de cereri de trecere de la diverse confesiuni la Ortodoxie.

S-au remarcat manifestările organizate în toate protopopiatele cu prilejul declarării de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a anului 2012 ca „Anul Îngrijirii bolnavilor și al Sfântului Maslu”, precum și inițiativele deosebite și implicarea preoților din eparhie, atât în mod instituționalizat, cât și în mod particular, în activități de ajutorare a celor aflați în suferință. (pr. Dan Alexandru ANTOCE, Consilier administrativ)

Lucrările de reabilitare a clădirilor din incinta Centrului eparhial de la Romna s-au impus întrucât tâmplăria din lemn de la Corpul de birouri al Centrului eparhial și de la Casa arhiepiscopală era într-o evidentă stare de degradare.

Ample lucrări de reabilitare la Centrul eparhial de la Roman

În anul 2012 Sectorul investiții și producție din cadrul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului a reușit să continue și să dezvolte activitățile sale economice, administrative și pastorale. Între cele mai importante realizări se înscriu ample lucrări de reabilitare a clădirilor din cadrul Centrului eparhial de la Roman, dar și înființarea și dezvoltarea unor noi sectoare menite să susțină activitatea social-filantropică și cultural-misionară desfășurată pe cuprinsul eparhiei.

Lucrările de reabilitare a clădirilor din incinta Centrului eparhial de la Romna s-au impus întrucât tâmplăria din lemn de la Corpul de birouri al Centrului eparhial și de la Casa arhiepiscopală era într-o evidentă stare de degradare. Pentru rezolvarea acestei probleme, s-au montat

Sprrijin financiar prin accesarea de fonduri instituționale

Ca urmare a acțiunii demarate în anul 2010, de inventariere a tuturor bunurilor mobile și imobile aflate în patrimoniul bisericilor de pe întreg cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, Centrul eparhial a primit din teritoriu un număr de 577 „Registre Inventar“ care însumează un număr de peste 34.620 de obiecte inventariate și fotografiate.

În vederea punerii în valoare a acestei acțiuni, au fost efectuate următoarele acțiuni: crearea unei baze de date în format electronic, care conține informații generale despre fiecare biserică inventariată (adresa completă, anul construcției, materialele folosite la construcție, terenuri aflate în proprietate, etc.), verificarea și compararea înscrisurilor cu cele din registrul „Neicov“, întocmit între anii 1960-1968, identificarea obiectelor mobile care lipsesc.

Pentru prevenirea furturilor și a incendiilor din unitățile de cult care dețin obiecte de patrimoniu, în anul 2012, împreună cu cei de la poliția judiciară Neamț (poliția monumentelor), am efectuat o verificare la bisericile monumente istorice de pe teritoriul județului, unde am constatat că jumătate dintre acestea nu sunt dotate cu un sistem de avertizare împotriva efracției. Preacucernicii preoți parohi au fost avertizați și chiar sancționați cu privire la neregulile descoperite.

În anul 2012, pe teritoriul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, au funcționat 91 de șantiere, după cum urmează: 35 șantiere pentru ridicarea de noi biserici; 15 șantiere pentru extindere și/sau renovare biserici; 15 lucrări de pictură de nou și repictare; 14 șantiere construcții case parohiale de nou; 12 șantiere construcție case de păznuire (sociale). Aceste intervenții s-au făcut în majoritatea lor prin contribuția benevolă a credincioșilor și a oamenilor de bine, dar s-au solicitat și obținut subvenții de la Instituțiile Centrale, Județene și Locale, valoarea totală fiind de 3.344.244 lei.

Trebuie să menționăm că, deși s-a accentuat de fiecare dată și s-a cerut preacucernicilor preoți parohi, ca toate aceste activități de construcții și reparații să se facă numai prin respectarea legislației în vigoare, mai avem în teritoriu, datorită și presiunii exercitate de credincioși, un număr destul de mare de biserici, unele finalizate, altele în diverse stadii, care nu au acte de proprietate pe terenul pe care au fost amplasate și deci, nu dețin nici Autorizație de construcție, aceasta ducând și la imposibilitatea accesării de fonduri instituționale.

Sectorul Patrimoniu și Construcții Bisericești, la solicitarea preoților din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, a primit, verificat și transmis către Secretariatul de Stat Pentru Culte, în decursul anului 2012, un număr de 36 dosare de cerere finanțare.

Știind că bugetul acordat de către Guvernul României prin Secretariatul de Stat pentru Culte alocat construcțiilor de lăcașuri de cult pentru toate cultele a fost diminuat drastic în anii 2011-2012, au fost onorate doar un număr de 19 cereri, cu suma totală de 665.000 lei.

Sectorului Patrimoniu și Construcții i-a revenit și datoria de a centraliza, verifica și transmite documentele justificative a sumelor primite, astfel la data de 31.12.2012, Arhiepiscopia Romanului și Bacăului nu figura în bazele de date ale Secretariatului de Stat pentru Culte cu întârzieri.

În pofida crizei financiare, Sectorul Patrimoniu și Construcții Bisericești a primit, verificat și înaintat spre aprobare un număr de 51 de cereri, venite din partea preoților parohi, a Arhierestii Binecuvântării, în vederea demarării anumitor lucrări de construcție/renovare a unor biserici, case sociale și parohiale.

De asemenea, pe cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, Sectorului Patrimoniu și construcții i-a revenit și sarcina de a gestiona colecta pentru edificarea Catedralei Mântuirii Neamului. În urma catehizării făcută de către preoții noștri, dar și a dragostei împărtășită de credincioși, în anul 2012, a fost colectată și transmisă Patriarhiei Române suma de 97.026 lei. (Pr. Alexandru Dragoș MUNTEANU, Consilier Patrimoniu și construcții bisericești)

Extinderea activității sectorului desfacere-colportaj, prin reabilitarea și reamenajarea unui imobil din curtea anexă a Centrului eparhial, a dus la înființarea unui nou punct de prezentare și depozitare.

→ geamuri și uși noi, din lemn stratificat, care oferă un aspect deosebit și contribuie considerabil la reducerea transferului de energie termică.

La aceleași imobile (corpul de birouri și Casa arhierescă) s-au realizat ample lucrări de reabilitare a fațadelor și teraselor, acestea impunându-se atât pentru conservarea, cât și pentru înfrumusețarea întregului complex arhitectural. După reparațiile necesare, fațadele au fost zugrăvite, iar terasele au fost acoperite cu un covor de vopsea epoxidică peste care s-au aruncat două straturi de cuarț.

Urmare a achiziționării spațiului comercial din str. Ștefan cel Mare (Pietonal), Roman, în care și-a desfășurat activitatea Magazinul de obiecte bisericesti al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, aici s-au realizat ample lucrări de renovare și recompartimentare.

Extinderea activității sectorului desfacere-colportaj, prin reabilitarea și reamenajarea unui imobil din curtea anexă a Centrului eparhial, a dus la înființarea unui punct de prezentare și depozitare nou cuprinzând: 1 birou, 1 spațiu de lucru, 1 spațiu de prezentare și două spații depozit, acestea fiind dotate corespunzător cerințelor și destinației.

Investiții importante în atelierele de producție

Pentru că Atelierul de croitorie „Cămașa lui Hristos” își desfășura activitatea într-un spațiu improvizat și necorespunzător, prin reabilitarea și extinderea la mansardă a imobilului sus menționat, s-au amenajat trei spații destinate acestui atelier: 1 spațiu pentru depozitarea materialelor, 1 spațiu pentru croit/cusut și 1 spațiu pentru broderie, toate fiind dotate corespunzător cerințelor și destinației acestora.

În scopul diminuării consumului de gaz, la corpul de birouri al Centrului eparhial și la Casa arhierescă s-au montat 4 centrale murale, pe corpurile. De asemenea, urmărind același scop, s-a reușit aducerea unei centrale pe lemne, care a fost montată pentru a asigura producerea agentului termic la corpurile unde funcționează fabrica de lumânări, atelierul de croitorie și serviciul de colportaj. Pentru a reuși punerea în funcțiune a celor 4 centrale, s-a impus înnoirea și extinderea rețelei de gaz. Întrucât conducta de gaz ce făcea legătura între unele puncte de lucru din incinta Centrului era deteriorată și subdimensionată, pentru o lungime de 280 m, s-a impus înlocuirea acesteia, precum și extinderea ei pe o lungime de 100 m, până la secretariatul Centrului eparhial.

S-au remontat panourile solare pe acoperișul centralei ce produce agentul termic pentru Vilele de protocol „Episcop Lucian Triteanul”, panouri care fuseseră scoase din funcțiune în toamna

Centrul eparhial din Roman are un nou sediu de desfacere-colportaj, pus sub patronajul „Sf. Dionisie Exiguul”

anului precedent, când s-a construit un nou corp pentru această centrală.

Pe parcursul anului 2012, întrucât Catedrala arhiepiscopală „Sf. Cuv. Parascheva” nu dispunea de un sistem de sonorizare optim, s-a achiziționat unul nou. Acesta este unul modern și eficient, asigură un bun transfer al sunetului atât în interior, cât și la exterior, având în același timp capacitatea de a acoperi întreaga incintă a Centrului eparhial.

În luna ianuarie a anului 2012, sectorul gospodăresc, coordonat de PC Protos. Nicodim Bițic, a achiziționat autoutilitara MAN, cu masa totală de 18 tone, aceasta asigurând transportul lumânărilor la protopopiatele eparhiei, precum și transportul altor materiale.

Dezvoltarea activităților economice

În cadrul aceluiași sector gospodăresc s-au continuat și definitiv lucrările de construcție la corpul anexă început în cursul anului precedent, corp ce adăpostește o parte a sectorului zootehnic precum și mașinile/utilajele folosite în gospodărie.

Anul 2012 a fost unul cu o bogată activitate și pentru cele două ateliere de producție din cadrul Centrului eparhial. În atelierul de lumânări, coor-

donat de monahia Anastasia Țâțaru, s-a produs cantitatea de 170 tone lumânări de cult din ceară curată. Prin achiziționarea unor tuburi speciale, din inox și a unei mașini pentru spiralaț s-a început producerea lumânărilor pentru Botez și Cununie, urmând ca acestea să fie puse la dispoziția beneficiarilor prin intermediul parohiilor. Și Atelierul de croitorie „Cămașa lui Hristos”, înființat în luna martie și coordonat de monahia Lucia Călugăru, a desfășurat o bogată activitate, până la finele anului reușindu-se confecționarea a peste 100 de veșminte preoțești, 92 dintre ele constituind parte a proiectului ce presupune confecționarea unui rând de veșminte identic pentru toți preoții din Eparhia Romanului și Bacăului.

Pentru anul 2013, se urmărește implementarea unor proiecte cum ar fi: reabilitarea unora dintre birourile administrației eparhiale, achiziționarea unei mașini de brodat profesionale pentru atelierul de croitorie, definitivarea proiectului ce presupune confecționarea unui rând de veșminte pentru toți preoții din eparhie, crearea/amenajarea unei săli de conferințe multifuncționale, instalarea unei centrale pe lemne pentru căminul preoțesc, achiziția unui motostivuitor pentru atelierul de producție lumânări etc. (Arhid. Adrian CIOBANU, Consilier al Sectorului investiții și producție)

Atenție sporită acordată pregătirii teologice a monahilor și monahiilor, în 2012

În anul 2012, activitățile desfășurate în cadrul sectorului exarhat au vizat cu precădere cele 34 de așezăminte călugărești aflate pe teritoriul jurisdicțional-canonic al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Două dintre acestea (așezămintele de la Gh. Doja și Deleni) sunt închise din lipsă de personal, alte trei (mănăstirea „Sf. Cuv. Parascheva”, schiturile „Sf. Antipa de la Calapodești” și „Adormirea Maicii Domnului” din Roman) funcționează pe lângă Centrul Eparhial de la Roman, iar schiturile „Adormirea Maicii Domnului” - Măgura și „Sf. Ilie” - Berzunți aparțin canonic de Mănăstirile Măgura Ocnei, respectiv „Sf. Sava” Berzunți. Metocul „Sf. Cuv. Daniel Sihastrul” și „Sf. Olga” se află sub supravegherea și îndrumarea Mănăstirii „Buna Vestire” - Tisa Silvestri.

În cele 32 de mănăstiri și schituri active își desfășoară activitatea 422 de călugări și călu-

gărite, dintre care 113 monahi și 309 monahii. Din totalul mănăstirilor, 8 sunt pentru călugări și 13 pentru maici (total 21); iar din cele 10 schituri, 8 sunt pentru călugări și 2 pentru maici, la care se adaugă un metoc pentru maici.

În ceea ce privește existența șantierelor de construcție sau restaurare, precizăm că se continuă lucrările la Mănăstirea „Înălțarea Domnului” Zemeș, Mănăstirea Calapodești, unde se ridică o frumoasă biserică închinată „Sf. Cuv. Antipa de la Calapodești”, Mănăstirea Băimac, Mănăstirea Diaconești, Mănăstirea Giurgeni, Mănăstirea Caraculău, Mănăstirea Plopana, Mănăstirea Răchitoasa, Mănăstirea Vermesti și Mănăstirea Cotumba.

Pregătirea teologică a fost și ea în atenția noastră, situația actuală prezentându-se astfel: 29 de monahi și 52 de monahii licențiați în teologie,

la care se adaugă 15 monahi și 6 monahii absolvenți ai cursurilor de master. Numărul celor cu studii de specialitate este întregit de alți 27 de monahi și 67 monahii absolvenți de seminarii teologice, pe lângă care mai putem lua în calcul încă 81 de noi teologi ce-și desăvârșesc fie cursurile seminariale - 48, sau pe cele ale facultăților de teologie - 33. Mai trebuie amintit aici că teologia nu este singura specializare a monahilor. Între cei cu pregătire teologică mai avem și călugări cu altă formație profesională. Este cazul a 7 monahi și a 101 monahii din mănăstirile noastre, care s-au pregătit în domenii dintre cele mai diverse: medicină, economie, drept, silvicultură, inginerie, litere, asistență socială, arte frumoase etc. La momentul actual, fără studii de specialitate sunt doar 4 monahi și 32 monahii. **(arhim. Pimen COSTEA, Exarh al mănăstirilor din cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului)**

În 2012, prin Sectorul silvic s-a achiziționat cantonul Prisaca 2

Anul 2012 a însemnat, pentru sectorul silvic, atât desfășurarea de activități cu caracter practic (tehnic), prin punerea în aplicare a lucrărilor de îngrijire a arboretelor pentru pădurile aflate în proprietatea sau administrarea Centrului Eparhial, cât și a unor activități în care au fost implicate și alte sectoare (în special cel juridic) privind administrarea și paza pădurii, precum și relațiile cu unitățile teritoriale silvice.

Dintre activitățile cele mai importante ale sectorului silvic, le menționăm pe următoarele: finalizarea procedurilor legale de achiziționare a cantonului silvic Prisaca 2, din cadrul Ocolului Silvic Horia, clădire scoasă la vânzare de către Direcția Silvică Neamț; participarea la marcarea arborilor în urma aplicării a două lucrări de îngrijire a arboretelor (răritură și tăieri de igienă), a tăierilor de produse principale și de largire a drumului forestier, în cadrul celor 300 ha pădure de pe raza com. Gădinti, dar și pentru vegetația forestieră din incinta fostei unități militare de la Itești, cât și pentru cele 104 ha pădure de la Pâncești; participarea, alături de alte persoane delegate de chiriarh, la negocierile privind vânzarea de masă lemnoasă pe picior pentru partizile menționate; demararea lucrărilor de refacere a drumului forestier ce străbate pădurea de la Gădinti, atât prin lărgirea acestuia, cât și prin consolidarea lui; participarea la semnarea unui nou contract de pază cu Ocolul Silvic Băcești, pentru cele 104 ha pădure de la Pâncești; participarea la semnarea

unui nou contract de pază cu Ocolul Silvic Roman, pentru cele 49 ha pădure de la punctul numit Lunca Vlădicăi; efectuarea periodică de inspecții la fosta unitate militară de la Itești.

Pentru anul 2013, activitățile sectorului silvic vor viza: găsirea de soluții pentru mărirea fondului forestier al cărui proprietar sau administrator să fie Centrul Eparhial; aplicarea lucrărilor de îngrijire a arboretelor, conform proiectelor de amenajare a pădurilor; întocmirea proiectului de a-

menajare pentru cele 104 ha pădure de la Pâncești; consolidarea și amenajarea corespunzătoare a drumului forestier ce străbate pădurea de la Gădinti; amenajarea cantonului Prisaca 2, aflat în proprietatea Centrului Eparhial; întreprinderea unor demersuri la organele centrale de stat ce răspund de silvicultură, pentru o eventuală comasare a trupurilor de pădure, dispersate la ora actuală, în vederea unei eficiente gospodării a acestora. **(Protos. Serafim HUZDUP, Inspector silvic)**

În preocuparea permanentă a Centrului eparhial Roman se află și coordonarea pe plan financiar a tuturor entităților din subordine: 419 parohii, 28 schituri și mănăstiri, 6 protopopiate, Capela „Sf Andrei“ din Bacău, Fundația Episcop Melchisedec Ștefănescu și Editura Filocalia.

Activitatea economico-financiară desfășurată pe cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului în anul 2012

În anul 2012 activitatea economico-financiară s-a desfășurat prin grija serviciului financiar-contabil al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, în colaborare cu ceilalți factori implicați în administrarea și buna gospodărire a patrimoniului bisericesc, sub îndrumarea și coordonarea Preasfințitului Episcop-vicar dr. Ioachim Bacăuanul.

În anul 2012, la Centrul eparhial Roman au fost înregistrate venituri în valoare de 8.717.633,77 lei, din care s-au cheltuit 8.089.243,82 lei, rezultând un excedent în valoare de 628.389,95 lei. Situația centralizată a principalelor venituri și cheltuieli pe anul 2012 se prezintă după cum urmează: venituri din exploatare 7.616.756 lei, alte venituri de exploatare (susțineri) 1.079.227 lei, venituri financiare 21.651 lei, cheltuieli privind stocurile 4.334.803 lei, cheltuieli cu servicii executate de terți 1.616.500 lei, cheltuieli de personal 1.596.614 lei, alte cheltuieli de exploatare (susțineri) 497.937 lei, cheltuieli financiare 39.708 lei, cheltuieli extraordinare 3682 lei. Pentru acțiuni social-filantropice s-a cheltuit suma de 643149 lei, din care putem enumera: susținerea Fundației „Episcop Melchisedec Ștefănescu“ - 169.492 lei; susținerea Fundațiilor de la Lazaret și Hârja - 64.592 lei; sponsorizare Seminarul Teologic Roman - 18.722 lei; sponsorizare Patriarhia Română 100.000 lei.

Fabrica de lumânări aduce 45% din veniturile eparhiei

În anul 2012 se poate evidenția activitatea susținută de personalul Fabricii de lumânări „Sf. Fotini“, care a realizat o producție totală de 180.581 Kg lumânări, toiege, cruci - cu o desfacere în valoare de 3.920.396 lei, care reprezintă 44,97% din veniturile bugetului pe anul 2012.

La activitatea de colportaj s-a realizat cuprinderea în distribuție a unui număr de 244 unități de cult (protopopiate, mănăstiri, schituri și parohii). Valoarea vânzărilor se ridică la suma de 1.723.971 lei - ce s-a realizat prin intermediul celor 5 magazine și al distribuitorilor depozitului de colportaj.

Dim comparatia excedentului bugetar pe anul 2013, care se estimează la suma de 1.340.000 lei, cu lista investițiilor planificate în sumă de 2.525.000

lei, rezultă o diferență de 1.185.000 lei, care nu poate fi acoperită din resurse proprii.

În vederea realizării programului de investiții pe anul 2013 este necesar să se acționeze pentru întocmirea proiectelor la toate obiectivele planificate a se reabilita, la care nu se poate asigura finanțare proprie și prin ajutorul și grija membrilor adunării eparhiale, a conducerii permanentei Centrului eparhial să se acționeze pentru identificarea tuturor surselor de finanțare, atât de la organele administrative centrale, județene și locale, cât și de la agenții economice și persoanele fizice susținătoare ale Bisericii Ortodoxe Române.

Coordonarea activității economice din întreaga eparhie

O problemă deosebită este legată de situația imobilului ce a aparținut fostului Spital municipal Roman, care, în prezent, este revendicat în favoarea Bisericii și pentru care sunt necesare măsuri urgente de consolidare, reparare, dotare și găsirea grabnică a unor soluții de utilizare în vederea intrării acestuia în circuitul funcțional, care să asigure resurse de finanțare pentru obiectivele Bisericii.

Pentru protejarea acestui obiectiv, în anul 2012, s-a reușit igienizarea acestuia, repararea

acoperișului și protejarea împotriva sustragerilor de materiale și instalații.

În vederea sporirii veniturilor proprii, conducerea permanentei Centrului eparhial se preocupă de găsirea și a altor surse de finanțare, precum extinderea atelierului de croitorie „Cămașa lui Hristos“, prin intermediul căruia se pot executa veșminte necesare tuturor slujitorilor din eparhie.

În preocuparea permanentă a Centrului eparhial Roman se află și coordonarea tuturor entităților din subordine: 419 parohii, 28 schituri și mănăstiri, 6 protopopiate, Capela „Sf Andrei“ din Bacău, Fundația Episcop Melchisedec Ștefănescu și Editura Filocalia. Acestea au înregistrat venituri în valoare de 35.678.540, din care au fost cheltuiți 34.345.791, rezultând un excedent financiar de 1.342.749 lei. Veniturile realizate sunt structurate după cum urmează: venituri de exploatare (vânzări produse, chirie, contribuții credincioși) - 21.394.033, alte venituri de exploatare (donații, sponsorizări, subvenții buget stat) - 14.276.749, venituri financiare - 7.758. Cheltuielile efectuate sunt structurate după cum urmează: cheltuieli materiale - 8.882.837, cheltuieli cu lucrări, servicii executate de terți - 15.996.138, cheltuieli cu impozite și taxe - 156.900, cheltuieli financiare - 7.200, cheltuieli cu personalul - 7.152.062, cheltuieli extraordinare - 2.150.654. **(Gheorghe PRICOPI, Consilier economic)**

În luna martie a fost reacreditat Centrul de zi pentru copii „Sf. Ioan Botezătorul“, iar în luna iulie a anului 2012 a fost acreditat Centrul de recuperare neuro-motorie „Sf. Vasile cel Mare“ Bacău, aparținând Fundației „Episcop Melchisedec“ Filiala Bacău.

Dezvoltarea serviciilor sociale pe cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, în anul 2012

Pe întreg parcursul anului 2012, prin Sectorul social-filantropic, s-au desfășurat activități prin care s-a avut în vedere asigurarea continuității serviciilor înființate în anii anteriori, s-a urmărit implementarea și înființarea de noi servicii sociale, care să răspundă, în special, nevoilor celor bătrâni și bolnavi. Au fost întreprinse activități de acreditare, respectiv reacreditare a serviciilor oferite prin intermediul protopopiatelor, parohiilor sau ONG-urilor care funcționează cu binecuvântarea PS Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. De asemenea, s-au depus proiecte pentru obținerea de fonduri necesare susținerii activităților filantropice, s-au efectuat anchete sociale, în baza cărora au fost acordate ajutoare materiale, au fost purtate discuții cu preoții pentru implementarea de programe filantropice în parohii, au fost vizitate diferite locații în vederea implementării de noi servicii sociale etc.

Un prim reper cronologic în activitatea social-filantropică desfășurată pe cuprinsul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului îl constituie acreditarea, la data de 31 ianuarie, a Centrului pentru îngrijire a persoanelor vârstnice la domiciliu al Fundației „Episcop Melchisedec“ Filiala Bacău, care a debutat cu 15 vârstnici beneficiari. Acestuia i s-a adăugat, din octombrie, serviciul de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice din cadrul Asociației „Sf. Voievod Ștefan cel Mare - Hârja“.

La Centrul de creație, artă și tradiție „Sfântul Apostol Andrei“ de la Hârja, copii din clasele I-VIII, după terminarea orelor de școală, pot participa la programe educative, de asistență socio-pedagogică, spirituală, psihologică și la activități recreative

În luna martie a fost reacreditat Centrul de zi pentru copii „Sf. Ioan Botezătorul“, iar în luna iulie a anului 2012 a fost acreditat Centrul de recuperare neuro-motorie „Sf. Vasile cel Mare“ Bacău, aparținând Fundației „Episcop Melchisedec“ Filiala Bacău. De asemenea, au fost acreditate serviciile sociale oferite de către Fundația „Episcop Melchisedec“ Roman în cadrul Centrului Social Multifuncțional din Parcul „Episcop Melchisedec“, respectiv Centrul de zi pentru copii aflați în dificultate, cantină de ajutor social, adăpost de noapte, serviciul de asistență socială și consiliere pentru persoane aflate în situație de risc social, adăpost și găzduire temporară, precum și cabinetul stomatologic.

Servicii la standarde europene oferite prin Fundația „Episcop Melchisedec“

Astfel, în luna mai 2012, au fost inaugurate și sfințite centrele sociale din „Parcul Melchisedec“ Roman, ale Fundației „Episcop Melchisedec“. Finanțate în cadrul a două proiecte în valoare de 7,2 milioane ron, prin Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est, Piatra-Neamț, au fost reabilitate două clădiri care au primit o destinație socială, după cum urmează: 1. Centru de zi pentru copii din familii aflate în dificultate „Episcop Melchisedec“, care oferă sprijin unui

număr de 50 de copii care provin din familii cu dificultăți material-economice și sociale în vederea prevenirii abandonului școlar, oferindu-le ajutor pentru efectuarea temelor și o masă caldă la prânz. 2. Centrul Social Multifuncțional „Episcop Melchisedec“, unde funcționează: Centrul social pentru persoane aflate în dificultate - oferă asistență socială și consiliere pentru persoanele aflate în situații de risc social, adăpost și găzduire temporară; Centrul social de asistență medico-legală, oferă servicii de asistență socio-medicală (stomatologică) pentru persoane cu dificultăți material-economice; Cantina de ajutor social - asistență socială pentru persoane dezavantajate prin pregătirea și distribuirea hranei; Cabinet consiliere psihologică; un spațiu de socializare și petrecere a timpului liber pentru persoane vârstnice. Prin profesionalismul persoanelor angajate, prin dotările centrelor sociale conform standardelor în vigoare, alături de acreditările obținute din partea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale aceste servicii sociale, au ajuns în scurt timp să fie reprezentative pentru Arhiepiscopia Romanului și Bacăului.

În anul 2012, Fundația „Episcop Melchisedec“ Filiala Bacău, în parteneriat cu Parohia Ortodoxă Lazaret din Protopopiatul Bacău, a inaugurat, în data de 1 iunie, Așezământul Social-filantropic Lazaret, situat în municipiul Bacău. În cadrul acestuia se desfășoară urm-

În Arhiepiscopia Romanului și Bacăului funcționează Centrul de zi pentru copii și adulți cu autism „Sf. Cosma și Damian” - singurul astfel de serviciu social oferit în Patriarhia Română de către o eparhie.

toarele tipuri de servicii: Centrul de consiliere, sprijin și informare pentru persoane defavorizate; Centrul de zi pentru copii și adulți cu autism „Sf. Cosma și Damian” - singurul astfel de serviciu social oferit în Patriarhia Română de către o Eparhie; Centrul de zi „școală după școală” pentru copii „Sf. Filofteia”; Cabinet stomatologic cu servicii gratuite pentru persoane cu venituri mici; Centrul de prevenire, evaluare, informare și consiliere a persoanelor dependente de alcool și alte droguri „Izvorul Tămăduirii”; Centrul de îngrijire a persoanelor vârstnice la domiciliu; Centrul de terapie ocupațională pentru persoane dependente; Centrul pentru Excelență în Dezvoltarea Resurselor Umane C.E.D.R.U. - înființat prin Proiectul FORTE al Patriarhiei Române.

Acțiuni social-filantropice în parohii

Între activitățile propuse spre implementare în anul 2012 s-a numărat și creșterea numărului de preoți implicați în derularea de activități sociale în parohiile pe care le păstoresc, atât în mediul urban, cât și rural, susținuți fiind în acest demers de comunitate parohială și diverși sponsori.

Astfel, în luna ianuarie, a fost sfințit Centrul de zi pentru copii „Sf. Antipa de la Calapodești” din Sascut Târg (pentru 15 beneficiari), coordonat de către pr. Săviță Graur, iar în luna septembrie, a fost sfințit Centrul de zi pentru copii „Sf. Arhanghel Rafail” din satul Holt (pentru 10 beneficiari), coordonat de către pr. Iulian Adam. În aceste centre, copiii primesc zilnic, gratuit, hrană caldă și asistență la efectuarea temelor școlare. Coordonatorii centrelor sunt ajutați în implementarea programului de către cadre didactice voluntare, iar hrana este asigurată prin intermediul comunității parohiale și al sponsorilor.

În data de 3 decembrie au fost inaugurate și sfințite Centrul de zi pentru copii Hârja (10 beneficiari) situat în incinta Așezământului pentru persoane vârstnice. În aceeași zi și-a deschis porțile Centrul de creație, artă și tradiții de la Hârja (primul de acest tip din cuprinsul eparhiei) aparținând Asociației „Sf. Voievod Ștefan cel Mare - Hârja”. În cadrul acestui centru, sub coordonarea unei echipe de profesori de muzică, limba română, etnografie, teatru, copiii vor deprinde meșteșugurile tradiționale românești, în dorința de a le transmite mai departe prin intermediul acelor persoane din comunitate care le cunosc și le vor împărtăși acestora.

Ziua de 3 decembrie a continuat cu inaugurarea și sfințirea Centrului de tineret și voluntariat din municipiul Onești al Fundației „Episcop Melchisedec” Filiala Bacău, în cadrul căruia elevii ai Colegiului Național „Dimitrie Cantemir”, sub coordonarea preotului Cautiș Petrică,

sunt implicați în activități de voluntariat în parohiile protopopiatului Onești și la Așezământul pentru persoane vârstnice Hârja.

Așezământul „Samaritanianul milostiv” Bacău a oferit servicii de cantină socială pentru 25 de elevi proveniți din familii nevoiașe. Hrana caldă zilnică este preparată în cadrul așezământului, conform normelor igienico-sanitare în vigoare, din fondurile proprii ale parohiei.

Asociația „Acasă la Biserică” - Onești a continuat în anul 2012 să ofere servicii sociale în Centrul de zi tip „școală după școală” pentru copii aflați în dificultate, precum și programe umanitare pentru diverse categorii de beneficiari, de exemplu „Crăciunul copiilor” - program cu derulare anuală, hrană caldă și pachete alimentare pentru persoane nevoiașe.

De asemenea, Asociația „Filantropia Oneșteană” a derulat diverse programe sociale pentru deținuți, persoane vârstnice, persoane aflate în situații de criză, a organizat tabere pentru copii defavorizați și a oferit ajutoare materiale și financiare pentru familii cu venituri mici.

Programele social-filantropice s-au desfășurat și în mănăstirile eparhiei, constând în îngrijirea de persoane vârstnice, oferirea de hrană pentru pelerini și persoane nevoiașe, ajutoare materiale și financiare pentru persoanele defavorizate sau în situații de risc social.

Formare continuă pentru preoți și voluntari

Pentru specializarea angajaților din cadrul Sectorului social-filantropic, au fost organizate cursuri de formare continuă prin intermediul proiectelor Federației Filantropia a Patriarhiei Române. Astfel, pe parcursul anului 2012, persoane implicate în activitățile sociale ale Eparhiei Romanului și Bacăului au participat la cursuri de perfecționare în domeniile: planificare strategică (în cadrul activităților proiectului FORTE al Patriarhiei Române), atragere de resurse, management operational. În cadrul Centrului de Excelență în Dezvoltarea Resurselor Umane (C.E.D.R.U.) au fost efectuate pe parcursul anului 2012 cursuri de formare și workshop-uri pentru 357 beneficiari (preoți, profesori, studenți, elevi, voluntari) cu privire la dezvoltarea de servicii sociale în parohii, domeniul adicției de alcool și droguri pentru persoanele aflate în detenție la Penitenciarul Bacău, cursuri pentru preoții din protopopiatele eparhiei, din instituțiile școlare, precum și pentru voluntarii care își desfășoară activitatea în cadrul ONG-urilor Eparhiei. Aceste cursuri au avut ca tematică „Dependența de alcool și alte droguri” (3 workshop-uri), „Portret de voluntar” (3 workshop-uri), Managementul voluntarilor, Managementul timpului, Dezvoltare personală, Strângere de resurse (3 workshop-uri) și 8 sesiuni de informare susținute în cele șase protopopiate.

În Arhiepiscopia Romanului și Bacăului Proiectul FORTE al Patriarhiei Române este în plină desfășurare

În perioada 16-17 iulie, în cadrul Așezământului „Sf. Voievod Ștefan cel Mare” Hârja s-a desfășurat simpozionul „Modele de bune practici în asigurarea de servicii integrate”.

RETROSPECTIVĂ

În perioada 16-17 iulie, în cadrul Așezământului „Sf. Voievod Ștefan cel Mare” Hârja s-a desfășurat simpozionul „Modele de bune practici în asigurarea de servicii integrate (Socio-medice și religioase)”, unde au fost prezentate proiectele sociale aflate în derulare în cadrul Eparhiei noastre. Simpozionul a fost realizat în cadrul proiectului „Din suflet și cu credință pentru vârstnicii noștri - îmbunătățirea calității serviciilor de îngrijire socio-medicală oferite persoanelor aflate în Așezământul Social Filantropic Hârja”, finanțat de către Consiliul Județean Bacău, proiect prin care a fost achiziționată aparatura necesară în vederea demersurilor pentru recuperarea neuromotorie a beneficiarilor.

Hârja - punct de referință pe harta serviciilor sociale

Așezământul social-filantropic „Sf. Voievod Ștefan cel Mare” Hârja a oferit în anul 2012 servicii de îngrijire de tip rezidențial pentru 49 de persoane în vârstă, aflate în situații de dependență/semidependență și cu grad ușor sau accentuat de handicap, a căror existență este marcată de probleme sociale: singurătate, abandon, lipsă de sprijin psiho - social, lipsă de îngrijire constantă. Pe lângă aceștia, un număr de 11 bătrâni au beneficiat de servicii de îngrijire la domiciliu.

Datorită numărului mare de solicitări, în prezent, se construiește un nou pavilion, care va găzdui până la 80 de beneficiari. La parterul acestei clădiri va fi amenajată o clinică medicală, care urmează a oferi numeroase servicii socio-medice și de terapie, atât pentru persoanele vârstnice ocrotite în așezământ, cât și pentru membrii comunității. Activitatea filantropică din cadrul Așezământului pentru persoane vârstnice Hârja este una foarte apreciată în cadrul instituțiilor sociale ale județului, fiind un punct de referință în ceea ce privește profesionalismul serviciilor oferite, fiind deseori menționat ca unul dintre cele mai de succes modele de îngrijire a bătrânilor în județul Bacău. Aceste aprecieri au determinat Primăria și Serviciul Public de Asistență Socială Onești să solicite Parohiei Hârja preluarea și coordonarea activității Căminului pentru persoane vârstnice Slobozia, a cărei activitate va începe cu data de 1 februarie 2013.

Activități pentru susținerea proiectelor sociale

Pentru susținerea serviciilor sociale acreditate existente pe raza Eparhiei Romanului și Bacăului au fost depuse spre finanțare numeroase proiecte sociale, la diferite autorități finanțatoare, după cum urmează: Fundația „Episcop Melchisedec”: „Centrul de consiliere, terapie și integrare a copiilor autiști în comunitate”, Fundația „Episcop Melchisedec” Filiala Bacău: proiectul „Alege Independent!” - pentru activitățile

Prin proiectul FORTE al Patriarhiei Române s-a început procesul implementării strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale oferite de Arhiepiscopia Romanului și Bacăului

din cadrul Centrului pentru persoane dependente de alcool și alte droguri „Izvorul Tămăduirii” Bacău, „Cu drag, la școală”, „Alături de tine!” - pentru îngrijirea persoanelor vârstnice, „Pentru trup și suflet”, pentru subvenționarea Centrului de recuperare neuromotorie „Sf. Vasile cel Mare” Bacău, un proiect pentru înființarea unui „Centru rezidențial pentru persoanele dependente de alcool și alte droguri din Regiunea Moldovei”, care vizează extinderea casei parohiale din Șerbănești cu un corp de clădire cu 10 locuri de cazare, cursuri de animatori sociali, proiectul „Împună pentru fiecare”, pentru susținerea activităților de la cabinetul stomatologic din cadrul Așezământului Social Filantropic Lazaret Bacău, proiect pentru extinderea atelierului de icoane litografiate, proiectul „Deschidem porțile comunicării pentru copii autiști, cu terapia prin arte combinate”. În Parohia Hârja s-au desfășurat următoarele proiecte: proiect pentru finalizarea lucrărilor și dotarea spațiilor necesare găzduirii pe perioadă nederminată, asistenței și îngrijirii a 60 de persoane vârstnice, proiectul „Împună pentru Comunitate”, care vizează dotarea Clinicii medicale din cadrul Centrului Socio-medical Hârja cu aparatură medicală de specialitate (ORL, Oftalmologie, Cardiologie, Interne, Analize medicale, Kinetoterapie, Fizioterapie, Stomatologie, Psihiatrie). În cadrul Asociației Creștine de Caritate și Ajutor „Ovidenia 2005” Bacău s-au desfășurat proiectele: „Masa pe roți”, „Formarea abilităților de management al carierei” pentru 40 de adolescenți asistați social, Școala de Vară „Culorile copilăriei”, Integrarea socio-profesională a femeilor șomere prin intermediul Întreprinderii

sociale (IS) „ArtTricot Ovidenia”, înființarea și dezvoltarea întreprinderii sociale „Ovidenia Catering”, ARTDemocrația - laborator de educație pentru democrație prin artă, Laboratorul non-formal de cetățenie activă europeană, dotarea brutăriei sociale „Ovidenia” - SC INAN SRL Bacău, ECCO - program de Educație-Creativitate-Comunicare, ARCA - atelier de dezvoltare a creativității, „Am și eu ghiozdan!”, Masa bucuriei, consiliere profesională oferită tinerilor șomeri din județul Bacău, Laboratorul pentru formarea deprinderilor de viață autonomă, „Dăruiește din suflet”, ediția a IV-a, „Din mâini mici pentru inimi mari”, „Împună în bucuria dăruirii”, ediția a V-a, Campania „Bucura! Ajută! Mulțumeste!”.

Pe parcursul întregului an 2012, Arhiepiscopia Romanului și Bacăului a fost implicată în activitățile desfășurate în cadrul proiectului FORTE al Patriarhiei Române. În acest context a început procesul implementării strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale oferite de Arhiepiscopia Romanului și Bacăului. Cu ajutorul acestei strategii, începând cu anul 2013, se va crea un sistem propriu de asistență socială al Eparhiei, uniform extins și corespunzător standardelor în vigoare, având ca rezultat un număr mai mare de preoți care desfășoară în parohii activități filantropice cu caracter permanent, o mai bună colaborare între centrele sociale existente, serviciile sociale acreditate, un număr mai mare de beneficiari, specializarea personalului din unitățile filantropice, crearea unor manuale de bună practică, alcătuirea unei echipe de specialiști care lucrează în domeniul social al Eparhiei etc. (pr. Eugen-Ciprian CIUCHE, Consilier Sectorul Social-Filantropic)

2013 – Anul dedicat Sfinților Împărați Constantin și Elena și omagierii Părintelui D. Stăniloae

□ **Hotărârea Sfântului Sinod privind declararea anului 2013 ca An omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena în Patriarhia Română** □ **La împlinirea a 110 ani de la naștere și 20 de ani de la trecerea la cele veșnice a ilustrului teolog român, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2013 și ca An comemorativ al Părintelui Dumitru Stăniloae în școlile de teologie din Patriarhia Română** □

În ședința de lucru din 25 octombrie 2011, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a examinat referatul Cancelariei Sfântului Sinod în legătură cu declararea de către Patriarhia Română a anului 2013 ca „Anul omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena”.

De asemenea, în Catedrala Mitropolitană Sfântul Spiridon Nou din București, în ziua Sărbătorii Sfinților Trei Ierarhi, miercuri, 30 ianuarie 2013, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a anunțat proclamarea „Anului comemorativ al Părintelui Dumitru Stăniloae”, deoarece în acest an se împlinesc 110 ani de la nașterea sa și 20 de ani de la trecerea sa la cele veșnice.

Declararea anului 2013 ca „Anul omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena”, la împlinirea a 1.700 de ani de la Edictul de toleranță religioasă de la Milano (313, are ca obiective: prezentarea rolului și a importanței Sfinților împărați Constantin și Elena la încetarea persecuțiilor pe motive religioase în Imperiul Roman și recunoașterea creștinismului ca religie licită; evlavie lor în apărarea dreptei credințe și susținerea Bisericii creștine; cinstirea lor ca mari ctitori de lăcașuri sfinte; zelul lor pentru educația creștină; contribuția lor la susținerea și dezvoltarea lucrării social-filantropice a Bisericii.

Luând act de actualitatea temei în viața Bisericii și a societății s-a stabilit programul-cadru de celebrare a „Anului omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena” în eparhii intitulat „2013 - Anul omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena”:

I. În primul semestru al anului 2013 tema va fi tratată sub genericul „Sfinții împărați Constantin și Elena, promotori ai libertății religioase” și prezentată astfel:

1. Starea Imperiului Roman înaintea Edictului de la Milano (313):

a) Criza politică, militară și socială (divizarea conducerii tetrarhice, luptele interne pentru putere și slăbirea autorității imperiale; războaiele pentru asigurarea stabilității imperiului; diversitatea etnică și culturală a imperiului, cauze ale instabilității societății romane) și criza religioasă și morală (confruntarea dintre păgânism și creștinism; influențe ale curentelor filozofico-religioase

Sfinții Împărați Constantin și Elena, Catedrala arhiepiscopală din Roman (frescă, sec. al XVIII-lea)

care au condus la degradarea vieții umane și a familiei);

b) Persecutarea creștinilor și suferința Bisericii creștine (cauze, forme de manifestare a persecuției, Biserica din catacombe, martiriul creștinilor - dezvoltarea cultului martirilor) și manifestări preconstantiniene de toleranță relativă față de creștinism (Nerva (96-98), Alexandru Sever (225-235), Filip Arabul (224-249), Gallienus (260-268).

2. Edictul de la Milano (313) - toleranță și libertate pentru Biserica creștină:

a) Constantin cel Mare (306-337) - convertirea sa la creștinism (de la păgânism la creștinism; rolul și importanța împărătesei Elena și ale tatălui său

Constantinus Chlorus, tolerant cu creștinii, la creștinarea lui Constantin cel Mare; arătarea semnelui Crucii pe cer, încreștinarea însemnelor militare (scuturi, steaguri) cu monograma creștină, victoria de la Pons Milvius - Podul Vulturului (312); botezul lui Constantin cel Mare;

b) Edictul de la Milano (313): înțelegerea de la Milano dintre Constantin și Licinius - februarie 313; reînnoirea edictului în Nicomidia - iunie 313 (Eusebiu de Cezareea, Istoria bisericească, 10, V, 1-14; Lactantius, Despre morțile persecutorilor, XLVIII, 2-12); Perspective interconfesionale și istoriografice actuale referitoare la Edictul de la Milano;

➔ c) Urmările Edictului de la Milano - Carta libertății creștine și a toleranței religioase: recunoașterea creștinismului ca religie oficială; toleranță religioasă completă într-o lume încă divizată între păgânism și creștinism - apariția conceptului de libertate de conștiință în materie religioasă în lumea greco-romană; restabilirea echilibrului politic și a păcii sociale în imperiu; creșterea autorității împăratului în Apus și Răsărit.

3. Sfinții împărați Constantin și Elena, susținători ai Bisericii:

a) Politica socială și religioasă a lui Constantin cel Mare și relațiile dintre stat și Biserică: promovarea în demnități publice a creștinilor cu comportament moral ireproșabil față de supuși; consacarea duminicii ca zi obligatorie de repaus în imperiu, pentru creștini și păgâni (321); emiteră de monede cu monograma creștină (317); diminuarea rolului vechii capitale (cedarea palatului imperial de la Lateran către episcopul Romei) și inaugurarea unei noi capitale și catedrale creștine la Byzantion (Constantinopol - 11 mai 330), simbol al renașterii și înnoirii religioase și social-politice a Imperiului Roman etc;

b) Viața bisericească în timpul lui Constantin cel Mare: încurajarea Bisericii de a-și organiza sinoade pentru apărarea învățaturii de credință și a unității ei: Ancira (314); Neoceza-reea (314/315); Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325); pretuirea demnității sacerdotale prin scutirea clerului de impozite și de a îndeplini funcții cetățenești (municipale) obligatorii; interzicerea accesului în rândul clerului a celor nedemni (320, 326); restituirea către comunitățile creștine a bunurilor confiscate în timpul persecuțiilor (pământuri, grădini, capele, cimitire) și sprijinirea acestora de a-și constitui și administra patrimoniul (averea), în vederea asigurării educației creștine și a ajutorării celor nevoiași; înflorirea vieții monahale.

II. În al doilea semestru al anului 2013, tema va fi tratată complementar sub genericul „Sfinții împărați Constantin și Elena, susținători ai Bisericii“ și prezentată astfel:

1. Importanța Sfinților împărați Constantin și Elena pentru viața și activitatea Bisericii:

a) Dezvoltarea vieții liturgice, a artei și arhitecturii creștine: mari ctitori de biserici pe întreg cuprinsul imperiului (Constantinopol, Ierusalim, Antiohia, Tir, Nicomidia, Trier, Roma, în teritoriile Daciei și Scythiei); promotori și sprijinitori ai pelerinajului creștin (pelerinajul împăratului Constantin cel Mare la inaugurarea Bisericii învierii de la Ierusalim, în 335; pelerinajul împărătesei Elena la Ierusalim pentru aflarea cinsti-tului lemn al Sfintei Cruci și înălțarea acesteia de către Episcopul Macarie (14 sept. 326);

b) Educația și familia creștină: virtuțile creștine ale Sfinților împărați Constantin și Elena (cumpătarea, milostenia, evlavia, dreptatea față de supuși, iubirea de familie; fide-

➔ În anul 2002, la sărbătoarea hramului catedralei, o delegație a Bisericii Ortodoxe din Cipru a dăruit vrednicului de pomenire patriarh Teoctist Arăpașu o raclă cu părțile din moaștele Sfinților Împărați Constantin și Elena, aduse de la Mănăstirea Kykkos. După aducerea moaștelor, cultul Sfinților Împărați Constantin și Elena a înflorit la Catedrala patriarhală. În fiecare an, în ziua prăznuirii lor, racla cu sfințele moaște este scoasă în procesiune și așezată spre închinare, alături de racla cu moaștele Sfântului Dimitrie Basarabov, ocrotitorul Bucureștilor

tatea conjugală, postirea, rugăciunea etc); educația creștină a copiilor (Lactantiu va fi educatorul lui Crispus, fiul cel mare al lui Constantin); cinstirea părinților (Constantin cel Mare pretuiește pe împărăteasa Elena, prin emiteră unei monede cu chipul acesteia); sprijinirea Bisericii ca factor de educație creștină (confecționarea a 50 de codici ai Sfintei Scripturi);

c) Apărarea demnității umane prin legi și opere de caritate: interzicerea luptelor de gladiatori (325) și a pedepselor contrare învățaturii creștine (răstignirea, stigmatizarea, zdrobirea picioarelor); grija Sfinților împărați Constantin și Elena față de cei nevoiași și încurajarea Bisericii de a proteja și ajuta pe săraci, orfani, bolnavi, văduve; încreștinarea legislației privitoare la căsătorie, celibat, familii fără copii, adulter, avort, interzicerea vinderii copiilor din familiile sărace prin ajutorarea acestora; sprijinirea femeilor cu scopul de a se dedica familiei; ușurarea situației sclavilor recunoscându-se și clerului dreptul de a-i proclama liberi, în biserică; îmbunătățirea tratamentului celor din închisori.

2. Actualitatea politicii religioase, sociale, legislative și social-filantropice a Sfinților împărați Constantin și Elena pentru viața lumii contemporane:

a) Libertatea religioasă într-o lume secularizată și laicizată. Rolul statului în recunoașterea legislației proprii a Bisericii (în lume, în Europa și în România);

b) Omul politic contemporan și creștinismul (de la indiferentism la mărturie creștină și implicare activă în viața Bisericii);

c) Sărbătorirea duminicii și a marilor sărbători bisericești (prilej de renaștere morală și educație religioasă);

d) Construirea de biserici (o necesitate liturgică, misionar-pastorală și cultural-educatională în dezvoltarea și viața comunităților creștine urbane și rurale și pentru cele ortodoxe românești din diaspora);

e) Sprijinirea de către stat a activităților social-filantropice și cultural-educatională ale Bisericii (punerea la dispoziția Bisericii a unor imobile și a altor bunuri);

f) Restituirea către comunitățile creștine a bunurilor confiscate în timpul regimului comunist (un act de dreptate istorică și de sprijinire a Bisericii în dezvoltarea propriilor activități social-filantropice, cultural-educatională etc);

g) Cercetarea și valorificarea trecutului istoric al Bisericii (sprijinul statului pentru susținerea și protejarea monumentelor istorice, de artă și arhitectură creștină).

3. Evlavia și cinstirea Sfinților împărați Constantin și Elena de către Biserică:

a) Din punct de vedere liturgic (cinstiți ca Mari împărați, întocmai cu Apostolii, prin slujbă în minei, acatist, hramuri de biserici și mănăstiri); ➔

În fiecare școală teologică, ierarhii eparhioți trebuie să ia măsurile necesare pentru a ilustra programul-cadru național bisericesc intitulat „2013 - Anul omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena“, prin acțiuni și manifestări locale.

b) Din punct de vedere iconografic (Sfântul Constantin cel Mare reprezentat în rândul dreptilor în veșminte împărătești; Sfântul împărat Constantin stând pe tron în mijlocul adunării, la reprezentarea Sinodului I Ecumenic; Sfinții împărați Constantin și Elena reprezentați împreună cu Sfânta Cruce în registrul de jos al naosului, în stânga spre altar; Sfinții împărați Constantin și Elena conducând ceata împărătească etc.);

c) Alte forme de cinstire (topografie, onomastică, heraldică, numismatică, medalistică, folclor, tradiții, obiceiuri etc.).

III. **Centrul de presă BASILICA** al Patriarhiei Române (Radio TRINITAS, TRINITAS TV, ZIARUL LUMINA) va realiza programe și emisiuni, filme documentare, materiale publicistice etc. pentru promovarea, în anul 2013, a „Anului omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena“. În acest scop se va solicita colaborarea centrelor eparhiale pentru identificarea în biserici și mănăstiri, precum și în biblioteci, a celor mai frumoase și reprezentative fresce, icoane, miniaturi, broderii și țesături, mozaicuri și vitralii, reprezentând pe Sfinții împărați Constantin și Elena.

IV. Realizarea de studii, comentarii și bibliografii cu conținut patristic, istoric, dogmatic, liturgic, catehetic, pastoral, social-filantropic și ecumenic pentru prezentarea „Anului omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena“ în cadrele prezentate la punctele I și II.

V. La nivelul Patriarhiei Române se va organiza un **congres internațional**, ale cărui rezultate vor fi publicate într-un volum academic, iar la nivelul eparhiilor și al instituțiilor de învățământ teologic, se vor organiza dezbateri, colocvii și seminarii pe tema „Sfinții împărați Constantin și Elena, promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii“.

VI. În cursul anului 2013 se vor organiza **expoziții** de icoane, fresce, mozaicuri reprezentând pe Sfinții împărați Constantin și Elena.

VII. În cursul anului 2013 se vor organiza **pelerinaje** la Roma, Milano, Constantinopol, Ierusalim, Niș, precum și în alte locuri unde se află vestigiile ale ctitoriilor Sfinților împărați Constantin și Elena.

VIII. Se va publica un **album omagial** consacrat „Sfinților împărați Constantin și Elena în evlavia ortodoxă“.

IX. Patriarhia Română va emite o **medalie jubiliară** cu Sfinții împărați Constantin și Elena.

X. Ca parte a programului-cadru național bisericesc, la Conferința pastoral-misionară semestrială din primăvara anului 2013 se va trata **tema „Sfinții împărați Constantin și Elena, promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii“**, cu posibilitatea aprofundării acesteia la una din conferințele preoțești administrative lunare pe care o va stabili fiecare eparhie.

Anul 2013 a fost declarat An comemorativ al părintelui Dumitru Stăniloae, la împlinirea a 110 ani de la naștere și 20 de ani de la trecerea sa la cele veșnice

XI. În luna octombrie din anul 2013 la Palatul Patriarhiei se va organiza o **ședință solemnă a Sfântului Sinod** cu tema „2013 - Anul omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena“, precum și o expoziție tematică cuprinzând cele mai frumoase și reprezentative fresce, icoane, miniaturi, broderii și țesături, mozaicuri, vitralii, fotograme, reprezentând pe Sfinții împărați Constantin și Elena, precum și biserici și mănăstiri reprezentative cu hramul „Sfinții împărați Constantin și Elena“.

XII. În urma discuțiilor care au avut loc și a lămuririlor suplimentare prezentate de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, la propunerea Comisiei teologice, liturgice și didactice, precum și a votului unanim exprimat, **Sfântul Sinod a hotărât:**

1. **În act și aprobă inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel**, propusă Sfântului Sinod de Permanența Consiliului Național Bisericesc, privind declararea în Patriarhia Română a anului 2013 ca „Anul omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena“.

2. **Aprobă programul-cadru național bisericesc în 11 puncte (I-XI)**, redat în prezentul referat, care va fi adus la cunoștința eparhiilor, în vederea realizării proiectului liturgic, cultural și mediatic intitulat „2013 - Anul omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena“.

3. **Aprobă ca, în fiecare eparhie și în fiecare școală teologică, ierarhii eparhioți să ia măsurile necesare pentru a ilustra programul-cadru național bisericesc intitulat „2013 - Anul omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena“, prin acțiuni și manifestări locale** (media, publicis-

tice, conferințe, întruniri, simpozioane și seminarii pastorale, teologice, cultural-educative), prin contribuția profesorilor de teologie, a istoricilor, a preoților și monahilor, subliniindu-se importanța Sfinților împărați Constantin și Elena, ca promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii, precum și locul Sfinților împărați Constantin și Elena în evlavia poporului român.

4. **Aprobă ca Centrul de presă BASILICA** al Patriarhiei Române (Radio TRINITAS, TRINITAS TV, ZIARUL LUMINA) să inițieze și să prezinte programe, emisiuni, filme documentare, materiale publicistice etc. pentru promovarea, în anul 2013, a „Anului omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena“.

5. **Aprobă publicarea unui album omagial** intitulat „Sfinții împărați Constantin și Elena în evlavia ortodoxă“ (hramuri, onomastică, folclor, tradiții, obiceiuri), colectivul redactional urmând a se stabili de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

6. **Aprobă emiterea de către Patriarhia Română a unei medalii jubiliare** cu Sfinții împărați Constantin și Elena.

7. **Ca parte a programului cadru național bisericesc din anul 2013 dedicat „Anului omagial al Sfinților împărați Constantin și Elena“, aprobă ca, în cadrul Conferinței pastoral-misionare semestriale de primăvară din anul 2013, să se trateze tema intitulată „Sfinții împărați Constantin și Elena, promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii“,** cu posibilitatea aprofundării acesteia și la una din conferințele preoțești administrative lunare pe care o va stabili fiecare eparhie.

În prezent, Biserica cu hramurile „Sfântul Antipa“ și „Toți Sfinții Români“ de la Calapodești se află în stadiul de construcție.

ACTUALITATE

„Duhul Sfântului Antipa ne-a chemat pe toți în rugăciune“

Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești a fost sărbătorit în ziua de 10 ianuarie, de preoți din mai multe părți ale Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului la Mănăstirea Calapodești, aflată în comuna Dealu Morii, județul Bacău. Deși temperaturile au fost scăzute, numărul credincioșilor care au participat la Sfânta Liturghie a fost foarte mare.

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul a oficiat miercuri, 9 ianuarie, Vecernia unită cu Litia la Catedrala arhiepiscopală din Roman. La final, Preasfinția Sa a adresat un cuvânt în care a vorbit despre viața Sfântului Antipa și despre cinstirea lui în Eparhia Romanului și Bacăului.

„A fost un mare trăitor al Evangheliei“

„Sfântul Antipa de la Calapodești s-a născut în părțile eparhiei noastre, în sudul județului Bacău. Satul natal al sfântului, aflat în comuna Dealu Morii, probabil era mai înstărit în acea vreme. De puținii credincioși aflați acolo se ocupă acum monahii de la Mănăstirea Calapodești, înființată în ultimii ani. În anul 1992, când au fost canonizați mai mulți sfinți ai Bisericii noastre, Sfântul Antipa de la Calapodești era cunoscut ca un părinte cuvios din Sfântul Munte Athos. Noi, cei care facem parte din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, avem datoria de a-i amplifica cultul, viața lui fiind îmbunătățită și bogată în multe învățăminte. A fost un mare trăitor al Evangheliei, aceasta văzându-se prin sfințenia vieții, care a fost remarcată de credincioșii în preajma cărora a viețuit. Începutul vieții sale sihăstrești a fost în părțile Moldovei, la Brazi, de unde a plecat apoi în Sfântul Munte Athos. În acea perioadă se construia Schitul Prodromu, locul unde s-au reunit întru evlavie și ascultare mulți călugări români. Sfântul Antipa s-a angajat la construcția aceluși schit, ajungând din nou în Moldova. De la Mănăstirea Bucium din Iași a plecat în părțile Kievului și ale Moscovei, urmând să ajungă la Mănăstirea Valaam, unde și-a dat obștescul sfârșit. Am avut bucuria să merg pe urmele acestui sfânt, atât în Grecia, cât și în țara noastră. În Sfântul Munte Athos, părintele

În seara zilei de 9 ianuarie, icoana și racla cu moaștele Sf. Antipa de la Calapodești au fost scoase în procesiune în jurul Catedralei arhiepiscopale „Sf. Cuv. Parascheva“ din Roman

Petroniu Tănase ne-a încredințat o părțică din moaștele Sfântului Antipa, care se află acum în Catedrala arhiepiscopală de la Roman“, a spus PS Episcop Ioachim Băcăuanul, în cuvântul de învățătură rostit cu această ocazie.

Biserica Sfântului Antipa, „o adevărată operă de artă“

Anul acesta, delegatul Preasfințitului Episcop Ioachim Băcăuanul la hramul Mănăstirii Calapodești a fost arhim. Pimen Costea, exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului. La finalul slujbei, arhim. Pimen Costea a transmis binecuvântarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, îndemnând la păstrarea duhului în rugăciune și a credinței strămoșești. „Sfântul Antipa a primit de la părintii lui o educație aleasă, bazată pe credința în Dumnezeu. În zilele noastre, familia creștină trebuie să pună în centrul vieții sale pe Hristos, ca model desăvârșit al omului. Astfel, educația creștină a copiilor în familii va avea o moralitate pe măsură. Dacă nu vom pune pe Hristos în centrul vieții familiale, educația copiilor noștri nu-și va atinge scopul. Mântuitorul este izvorul tuturor bunătăților, și de aceea, împreună cu El, vom reuși să trecem peste toate“, a spus arhim. Pimen Costea.

Preoții slujitori care au format soborul la acest moment de sărbătoare au venit din protopopiatele Sascut și Moinești. „Duhul Sfântului Antipa ne-a chemat pe toți în rugăciune. Am simțit prezența Sfântului Antipa și faptul că se roagă din ceruri pentru noi. Sfântul Antipa este singurul

Apel la solidaritate

Mănăstirea Calapodești dispune de fonduri limitate atât pentru funcționarea în sine, cât mai ales pentru continuarea lucrărilor de construcție. Persoanele care doresc să sprijine continuarea lucrărilor pot face donații în următoarele două conturi, deschise la Banca Italo-Romana, filiala Bacău, pe numele Mănăstirea „Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești“: RO29 BITR BC1RON 036 702 CC01 (în lei), RO45 BITR BC1EUR 036 702 CC01 (în euro), SWIFT: BITR ROB UXXX, COD FISCAL: 138 643 00.

sfânt cunoscut din ținutul Bacăului, iar acest lucru ne face să fim mai apropiați unii de alții. Cunoscând viața Sfântului Antipa, în timpul căreia a înfruntat multe greutăți, putem trece și noi mai ușor peste obstacolele vieții“, a spus pr. Ioan Negoită, protopop al Protopopiatului Sascut.

În prezent, Biserica cu hramurile „Sfântul Antipa“ și „Toți Sfinții Români“ de la Calapodești se află în stadiul de construcție. Anul trecut, sfântul lăcaș a fost acoperit cu tablă de cupru, urmând ca în primăvara acestui an să se monteze tâmplăria, iar apoi să se execute tencuielile interioare și exterioare. „Noua biserică a Mănăstirii Calapodești este o adevărată operă de artă. Protos. Pahomie Parfene, starețul Mănăstirii Calapodești, mai are mult de lucru, iar obștea este mică. Nădăduim că Dumnezeu va avea grijă ca lucrările bisericii Sfântului Antipa să fie duse la bun sfârșit“, a adăugat pr. protopop Ioan Negoită. (pr. Constantin GHERASIM)

Seară de cântece românești de Ziua Unirii Principatelor

Corala „Episcop Melchisedec” a preoților din Protopopiatul Bacău a încântat publicul băcăuan prezent la concertul organizat joi, 24 ianuarie, orele 17.00, la Teatrul de Vară „Radu Beligan” din municipiul Bacău, sub genericul „Hai să dăm mână cu mână”, dedicat serbării Zilei Unirii Principatelor. Spectacolul s-a încheiat cu momentul prezentat de Corala „Armonia” a Arhiepiscopiei Tomisului.

La invitația PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul, la concert au asistat și Înaltpreasfințitul Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, alături de Înaltpreasfințitul Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului. Manifestarea a reunit momente artistice realizate de elevii Colegiului Național de Arte „George Apostu” din Bacău, precum și de Fanfara Unității Militare de Aviație Bacău. Evenimentul a fost organizat de Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, în colaborare cu Primăria municipiului Bacău.

Joi, 24 ianuarie, la Teatrul de Vară „Radu Beligan” din Bacău, în ziua Unirii Principatelor, toți cei prezenți au avut ocazia să redescopere, alături de corala „Episcop Melchisedec”, importanța și farmecul sentimentului de a fi român și creștin. Reprezentantă a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, Corala „Episcop Melchisedec” începe să fie o constantă a manifestărilor cultural-religioase organizate în eparhie.

Deși recent înființată, corala „Episcop Melchisedec” a Protopopiatului Bacău a reușit să

se impună prin profesionalismul demonstrat. Frumusețea și ineditul acestui grup constă în faptul că este alcătuit din tineri slujitori ai sfințelor altare dornici să promoveze valorile spirituale și culturale, nu doar de la amvon, ci și prin intermediul muzicii corale. „Corală a fost înființată în toamna anului 2011 și activează cu binecuvântarea Preasfințitei Sale Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Într-o perioadă de blamare a Bisericii noastre Ortodoxe, am hotărât, prin puterea exemplului, să oferim o altă imagine pastorală.”

Activitatea misionară, de promovare a valorilor religios-morale și a sentimentului de patriotism, nu trebuie să se încheie pe soale, în cadrul predicilor sau a vizitelor pastorale, ci ele trebuie continuată în extensis în societate. Așa s-a născut în noi dorința de a înființa acest cor”, a explicat diaconul Andrei Antal, dirijorul coralei. Titlatura grupului a fost dată de PS Ioachim Băcăuanul, pentru a li se readuce în atenția tinerilor de azi memoria ilustrului om de spiritualitate și cultură, membru al Academiei Române, unul dintre cei mai mari ierarhi ai Bisericii Ortodoxe, Melchisedec Ștefănescu, fost episcop al Romanului și Bacăului. „Numele coralei a fost schimbat din «Lumină lină» în «Episcop Melchisedec», la inițiativa Preasfințitei Sale, într-un mod providențial, chiar înainte de concursul «Lăudați pe Domnul» desfășurat la Iași, acolo unde, toamna trecută, am obținut, la prima noastră participare în cadrul vreunui concurs, locul al II-lea”, a mai spus diaconul Andrei Antal. Dragostea de muzica religioasă și dorința de a o promova în special în rândul tinerilor este de departe imboldul care i-a adunat laolaltă pe preoții băcăuani. Își sacrifică din puținul timp liber pentru a se întâlni la repetițiile săptămânale, majoritatea făcând naveta din sate aflate la zeci de kilometri depărtare de oraș. „A fi membru în această corală este pentru fiecare dintre noi un sentiment aparte. Ne simțim ca niște frați, fiecare cu personalitatea și caracterul lui, atât de diferiți, dar foarte uniți. Cred că acest fapt ne dă puterea ca, după o zi pe care o petrecem, fiecare la serviciul lui zilnic, să ne întâlnim o dată sau de două ori pe săptămână (când este cazul și mai des), timp de două-trei ore, pentru repetiții”, a explicat diac. Andrei Antal.

Anul trecut, activitatea coralei a fost una bogată, participând la numeroase evenimente culturale-religioase, repertoriul fiind unul diversificat: de la colinde, la muzică patriotică, de la clasici la suite populare. (pr. Ctin GHERASIM)

În ziua de pomenire a Sf. Cuvios Eftimie cel Mare, la Catedrala arhiepiscopală din Roman au fost rostite mai multe rugăciuni de mulțumire pentru binefacerile revărsate de Dumnezeu asupra Înaltpreasfințitului Eftimie, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului.

ANIVERSARE

IPS Eftimie omagiat la Catedrala Arhiepiscopală din Roman

În ziua de pomenire a Sf. Cuvios Eftimie cel Mare, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, alături de un sobor de preoți și diaconi, a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală din Roman. În cadrul slujbei au fost rostite mai multe rugăciuni de mulțumire pentru binefacerile revărsate de Dumnezeu asupra Înaltpreasfințitului Eftimie, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului.

„Preasfințitul Ioachim Băcăuanul s-a deplasat apoi la Palatul arhiepiscopal, împreună cu părinții slujitori la Catedrala arhiepiscopală din Roman. Aici am fost așteptați de IPS Eftimie, care ne-a binecuvântat pe toți cu acest prilej. Preasfințitul Ioachim Băcăuanul l-a felicitat pe Arhiepiscopul Romanului și Bacăului și i-a adresat urări de bine. Sărbătoarea Sfântului Cuvios Eftimie cel Mare a fost pentru noi toți, dar și pentru preoții și credincioșii din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului un moment de bucurie“, a

spus protos. Andrei Ionită, mare eclesiarh al Catedralei arhiepiscopale.

IPS Eftimie, care a împlinit anul trecut 98 de ani, s-a născut pe 9 noiembrie 1914. A fost hirotonit ieromonah în anul 1947. După ce a condus ca stareț mănăstirile Bistrița - Neamț și „Sf. Ioan cel Nou“ de la Suceava, în anul 1972 a fost ridicat în demnitatea de arhiereu-vicar al Episcopiei Romanului și Hușilor, iar la 23 aprilie 1978 a fost ales și instalat ca episcop titular al Eparhiei Romanului și Hușilor. Din anul 1994, cele două eparhii s-au separat, Preasfințitul Eftimie rămânând episcop titular al Eparhiei Romanului, avându-l ca arhiereu-vicar, din anul 2000, pe PS Ioachim Băcăuanul.

În anul 2009, odată cu ridicarea Episcopiei Romanului la rangul de Arhiepiscopie, întâistătorului eparhiei i s-a oferit rangul de Arhiepiscop, cu titulatura Înaltpreasfințitul Părinte Eftimie, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului.

Investiții în vederea dezvoltării activității la Centrul eparhial

În ziua de 29 ianuarie, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a sfințit și binecuvântat imobilul în care își desfășoară activitatea sectorul de colportaj și funcționează atelierul de croitorie. Cu această ocazie, Preasfinția Sa a mulțumit tuturor celor care s-au implicat în buna funcționare a acestui sector, amintind faptul că toate produsele de aici au binecuvântarea ierarhului, fie ele veșminte, icoane sau obiecte de cult. „Prin grija și coordonarea directă a Preasfințitului Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul, au fost finalizate lucrările de reabilitare și re-compartimentare a imobilului din incinta Centrului Eparhial de la Roman, în care există trei spații de prezentare și depozitare și două birouri pentru sectorul de colportaj al Eparhiei, pus sub ocrotirea Sfântului Dionisie Exiguul, și, de asemenea, trei spații în care își desfășoară activitatea atelierul de croitorie «Cămașa lui Hristos». Atât sectorul de colportaj, cât și croitoria impuneau organizarea unor spații optime pentru desfășurarea activității“, a declarat arhidiacon Adrian Ciobanu, consilier pentru investiții și producție în cadrul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

Implicarea Asociației „Oastea Domnului“ în activitatea Bisericii

Sub președinția Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, în sala de ședințe a Centrului eparhial de la Roman a avut loc luni, 28 ianuarie, întâlnirea clericilor din cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, responsabili cu îndrumarea și coordonarea activităților desfășurate de către membrii Asociației „Oastea Domnului“.

Ședința comitetului de inițiativă a avut drept scop principal cunoașterea și soluționarea eficiență a unor probleme din cadrul Asociației și a raporturilor cu Sfânta Biserică, la toate nivelurile. De asemenea, în cadrul întâlnirii s-a pus în discuție elaborarea unui proiect de implicare,

prin preoții de parohie, a membrilor Oastei Domnului în activitatea liturgică a Bisericii, dar și pentru găsirea unei modalități prin care aceștia pot fi implicați în viața pastoral-misionară și liturgică a comunității: activități cu tineretul, activități social-filantropice, activități culturale, misionare.

Preasfințitul Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul a mulțumit celor prezenți, apreciind faptul că în urma întâlnirii au rezultat câteva idei ce pot fi analizate și lucrate la nivelul fiecărei eparhii, urmând ca acestea să fie dezbătute în proxima ședință.

Concurs dedicat părintelui Dumitru Stăniloae la Roman

La Liceul Teologic „Episcop Melchisedec“ din Roman, s-a desfășurat în data de 17 ianuarie 2013, etapa eparhială a concursului național „Părintele Dumitru Stăniloae -110 ani de la naștere și 20 de ani de la trecerea la cele veșnice“. Comisia de evaluare alcătuită din Cozma Eduard, profesor de dogmatică la Liceul Teologic „Episcop Melchisedec“ și preot profesor Constantin Leonte, fost profesor de disciplina Dogmatică la acest liceu, a evaluat toate lucrările,

anunțând primii doi clasati: Iosub Cristian, clasa a X-a, cu nota 9.80, și Chirliu Teofil, clasa a XI-a, cu nota 9.40. Aceștia au fost premiați, cu ocazia serbării Sfinților Trei Ierarhi, patronii învățământului teologic, de către Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului și președinte al comisiei concursului. Elevii seminarului romașcan au fost înscriși, conform planificării concursului național, în etapa a II-a, respectiv etapa mitropolitană.

Pagină realizată de pr. Ctin GHERASIM

În ziua Epifaniei, Înaltpreasfințitul Epifanie, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, a trecut în veșnicie

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, alături de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit marți, 8 ianuarie 2013, Parastasul pentru Înaltpreasfințitul Epifanie, fost Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei.

Parastasul pentru vrednicul de pomenire arhiepiscop a fost oficiat după Sfânta Liturghie. Cu acest prilej, PS Episcop Ioachim Băcăuanul a evocat personalitatea fostului arhipăstor al Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei, care a fost pentru o vreme director al Seminarului Teologic de la Mănăstirea Neamț și stareț al Mănăstirii Neamț. În același timp, PS Părinte Episcop Ioachim a transmis un mesaj de condoleanțe membrilor aparatului administrativ, clerului, ciclului monahal și credincioșilor Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei, pe care vi-l prezentăm în continuare:

Cu profundă tristețe am aflat de trecerea la cele veșnice a Înaltpreasfințitului Părinte Epifanie Norocel, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei. Evenimentul, survenit în lumina praznicului Botezului Domnului, a produs, cum era firesc, mai întâi, în sufletele clericilor și credincioșilor acestei de Dumnezeu păzite și istorice eparhii, dar și în inimile noastre, fiorul rece al despărțirii de un ierarh deosebit, care a fost iubit și prețuit pentru calitățile sale excepționale.

Înaltpreasfințitul Epifanie a fost chemat de Dumnezeu în momentul plinătății vârstei și a datorțiilor împlinite și va rămâne perceput ca una dintre cele mai emblematice personalități ecleziastice ale Sfintei noastre Biserici Ortodoxe, care a marcat sfârșitul mileniului al doilea și începutul celui de-al treilea, iar pentru eparhia unde și-a

desfășurat activitatea de păstor, va fi considerat citorul înnoitor al acesteia.

Plecarea în lumea dreptilor a Înaltpreasfințitei Sale în contextul praznicului Epifaniei ne ajută să ne resemnăm înaintea judecăților dumnezeiești și să avem încredințarea că sufletul lui nobil va merge în mâinile lui Dumnezeu, iar noi, cei care am avut imensa șansă de a-l fi cunoscut și de a-i fi stat în preajmă uneori, să contemplăm acea teofanie permanentă care s-a instalat pe chipul lui, păstrându-i vie amintirea și rugându-ne pentru dânsul.

În aceste momente triste și de maximă sobrietate, mă fac mesagerul Înaltpreasfințitului Efti-

mie, arhiepiscopul Romanului și Bacăului, prieten și apropiat de suflet al celui plecat dintre noi, al colaboratorilor noștri de la Centrul eparhial, precum și al tuturor preoților, călugărilor, călugărilor și credincioșilor din cuprinsul arhiepiscopiei noastre, pentru a transmite membrilor aparatului administrativ al Centrului eparhial de la Buzău, clericilor și credincioșilor din cuprinsul Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei, întreaga noastră compasiune și prietenia noastră sinceră, rugând pe Dumnezeu să odihnească sufletul Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Epifanie în pacea și lumina Sa cea cerească.

Veșnică să-i fie pomenirea!

IPS Epifanie Norocel a fost înmormântat la Buzău

Înaltpreasfințitul Părinte Epifanie, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, a trecut la viața veșnică în după-amiaza zilei de 7 ianuarie 2013. Slujba de înmormântare a avut loc joi, 10 ianuarie 2013, în Catedrala Arhiepiscopală din Buzău, unde ierahul a fost și înmormântat. Slujba înmormântării a fost oficiată de PF Părinte Patriarh Daniel, înconjurat de un sobor de 19 ierarhi membri ai Sfântului Sinod, în prezența PS Davev Hagopian, Întăistătorul Eparhiei Armene din România, reprezentanților autorităților centrale și locale, a sute de preoți, monahi și monahii din Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei și a mii de credincioși.

Până la alegerea noului ierarh titular al acestei eparhii, locțiitor de Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei va fi Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, în calitate de Mitropolit al Munteniei și Dobrogei.

Dumnezeu să-l odihnească în pace și veșnică să-i fie pomenirea! Alegerea noului arhiepiscop al Buzăului și Vrancei va avea loc în data de 28 februarie, iar în data de 10 martie, la Buzău, va avea loc întronizarea noului întăistător al Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei.

Înaltpreasfințitul Părinte Epifanie Norocel s-a născut pe 14 decembrie 1932 la Mălini, județul Suceava. În anul 1961 a devenit licențiat în Teologie la Academia Teologică din Sofia. De asemenea, a urmat studii de Teologie la București și Moscova. Între anii 1965-1971 a fost profesor și director la Seminarul Teologic

Mănăstirea Neamț, iar între 1971-1975 a fost starețul Mănăstirii Neamț. La 9 noiembrie 1975 a fost hirotonit ca Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Tomisului și Dunării de Jos. Pe 4 iulie 1982 a fost numit Episcop al Buzăului, iar la 8 noiembrie 2009 a fost înălțat la rangul de Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei.

La inițiativa Înaltpreasfințitei Sale, în anul 2005 a avut loc proclamarea solemnă a canonizării Sfinților locali, Ierarhul Mucenic Teodosie de la Brazi, mitropolitul Moldovei și Cuviosul Vasile de la Poiana Mărului.

PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul a menționat că retragerea Înaltpreasfințitului Adrian la Mănăstirea Poglet a fost determinată de prietenia pe care ierarhul o avea cu părintele Calistrat Ifrim, fostul duhovnic al acestei așezări monahale.

IN MEMORIAM

IPS Adrian Hrițcu așteaptă Învierea cea de obște, la Poglet

În ziua de 26 februarie 2013, la Mănăstirea Poglet-Corbasca din județul Bacău a fost săvârșită slujba înmormântării Înaltpreasfințitului Adrian Hrițcu, fost arhiepiscop al românilor ortodocși din Franța și Europa Occidentală, care a trecut la Domnul pe 23 februarie 2013. La slujbă au participat sute de preoți, viețuitori din mănăstiri și credincioși care l-au cunoscut pe vrednicul ierarh.

Slujba înmormântării IPS Arhiepiscop Adrian a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, împreună cu IPS Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, IPS Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, IPS Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, PS Visarion, Episcopul Tulcii, PS Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, PS Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, PS Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, și de PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, înconjuțați de un sobor de preoți și diaconi. În mormântarea ierarhului a fost precedată de Sfânta Liturghie, oficiată de IPS Teofan, înconjuțat de un sobor din care au făcut parte IPS Mitropolit Iosif, PS Varlaam Ploieșteanul și PS Ioachim Băcăuanul, în Biserica Mănăstirii Poglet.

La final, sicriul cu trupul neînsufletit al Înaltpreasfințitului Adrian a fost scos din sfântul lăcaș și a fost așezat pe un podium special amenajat. Aici, ierarhii prezenți au săvârșit slujba înmormântării călugărilor.

La momentul de rugăciune au participat peste 100 de preoți, monahi și monahii, precum și sute de credincioși care l-au cunoscut, iubit și prețuit pe IPS Arhiepiscop Adrian. După săvârșirea slujbei de înmormântare, PS Varlaam Ploieșteanul a transmis mesajul de condoleanțe al Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Prin acest cuvânt, PF Părinte Patriarh Daniel a amintit câteva date din biografia și vasta activitate a ierarhului trecut la Domnul. Ca Arhiepiscop al românilor din Europa Occidentală, IPS Părinte Adrian Hrițcu „a intensificat ritmul și solemnitatea momentelor comemorative la mormintele eroilor români aflate în diverse țări europene și a cultivat prezența românească și îngrijirea mormintelor marilor personalități românești din cimitirele pariziene: Brâncuși, Enescu, Mitropolitul Visarion Puiu, Arhiepiscopul Teofil Ionescu etc., unele dintre ele proscrise în propria țară.

În condiții modeste și de cele mai multe ori singur a străbătut distanțe mari pentru a fi prezent la

Slujba înmormântării IPS Arhiepiscop Adrian Hrițcu (1926 - 2013) a fost oficiată de 11 ierarhi

hramurile și evenimentele comunităților românești din toată Europa Occidentală.

A reprezentat Biserica noastră la numeroase întruniri interortodoxe și intercreștine. (...)

În anul 1990, când pentru Diaspora românească se întrezărea o nouă configurare a organizării bisericești, dată fiind migrația unui număr tot mai mare de români spre țările occidentale, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Adrian s-a retras la pensie. A rămas la Paris, unde a trăit în modestie și smerenie, continuând lucrarea duhovnicească prin slujirea la diferite parohii ortodoxe din Paris sau din împrejurimile acestuia, la Mănăstirea românească «Buna Vestire» de la Rosiers, iar mai târziu chiar la Parohia românească „Sfinții Arhangheli” din strada Jean de Beauvais, determinând într-o anumită măsură revenirea acesteia, în anul 2009, sub omoforul Bisericii Mame.

În timpul verii poposea în țară, fie pentru tratament în așezămintele noastre de la Techir-

ghiol sau de la Lacul Sărat, fie pentru odihnă în mănăstirile din Moldova, mai ales la Mănăstirile Savu și Poglet, bucurându-se de prietenia și ospitalitatea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Eftimie al Romanului și Bacăului și a Preasfințitului Părinte Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, care i-a fost alături la Paris vreme de un deceniu”, s-a spus prin cuvântul transmis de PF Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

În calitate de ierarh al locului, PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul a menționat că retragerea Înaltpreasfințitului Adrian la Mănăstirea Poglet a fost determinată de prietenia pe care ierarhul o avea cu un fost duhovnic al acestei așezări monahale, părintele Calistrat Ifrim. În același timp, PS Episcop Ioachim Băcăuanul a mulțumit ierarhilor, preoților și credincioșilor pentru că au venit să îl conducă pe ultimul drum pe ierarhul care așteaptă veșnicia la Poglet.

Dezvoltarea serviciilor sociale în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului

„Formare Trainică pentru Parteneriat Social - FORTE“ este un proiect susținut prin Programul Operațional pentru Dezvoltarea Resurselor Umane - POS DRU, Domeniul Major de Intervenție. Proiectul propune o intervenție structurată pentru sprijinirea dezvoltării organizaționale a eparhiilor, în funcție de caracteristicile lor și de prioritățile identificate la nivel local.

Prin proiectul FORTE se au în vedere: realizarea unei evaluări sistematice, obiective și profesionale a capacității organizaționale și de livrare de servicii sociale a Administrației Patriarhale și a următoarelor eparhii: Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, Arhiepiscopia Sibiului, Arhiepiscopia Alba Iuliei, Episcopia Severinului și Strehaiei, Arhiepiscopia Timișoarei, Arhiepiscopia Dunării de Jos, Episcopia Giurgiului, Episcopia Tulcii și Episcopia Oradiei; generarea unei strategii instituționale în domeniul incluziunii sociale, la nivel central și regional; îmbunătățirea competențelor angajaților din cadrul structurilor instituționale naționale, regionale și locale, astfel încât Patriarhia Română să acționeze ca un partener de acțiune mai eficient, mai transparent și sustenabil în domeniul incluziunii sociale.

În luna februarie au avut loc câteva întâlniri de lucru în cadrul acestui proiect, în mai multe protopopiate din cadrul Eparhiei Romanului și Bacăului.

„Oameni fericiți în comunități active sub aripa Bisericii“

Cu binecuvântarea PS Ioachim Băcăuanul, Protopopiatul Sascut a organizat marți, 12 februarie 2013, în sala de festivități a Primăriei Sascut, un workshop în cadrul proiectului FORTE, informează site-ul Protoieriei Sascut. La atelier au participat 16 preoți din cadrul Protopopiatului Sascut, activitățile avându-l ca moderator de pr. Eugen-Ciprian Ciuche, consilier Sector social-filantropic și misionar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

„Obiectivul cursurilor de planificare strategică este dezvoltarea serviciilor sociale precum îngrijirea bătrânilor, a celor fără adăpost, a copiilor cu posibilități materiale reduse, a persoanelor cu dizabilități, combaterea consumului de droguri și alcool, toate sub egida «Oameni fericiți în comunități active sub aripa Bisericii». Activitatea a avut ca scop identificarea nevoilor sociale la nivelul fiecărei comunități și găsirea de resurse pentru implementarea de programe de sprijinire a celor defavorizați. Încercăm în felul acesta să răspundem îndemnului Mântuitorului care spune: «Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are ca sufletul să și-l pună pentru prietenii săi» (Ioan 15, 13)“, a declarat pr. Ioan Negoită, protopop al Protopopiatului Sascut.

Întâlnire în cadrul Proiectului Forte la Buhuși

Echipa Centrului de Resurse CEDRU Bacău, înființat în cadrul proiectului FORTE, împreună cu membrii echipei de planificare și implementare a planurilor operaționale ale strategiei de dezvoltare a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a fost prezentă, în ziua de 14 februarie 2013, la Protopopiatul Buhuși, pentru a le prezenta celor prezenți procesul de planificare strategică ce se desfășoară în eparhie în domeniul social. Informarea a oglindit activitatea socială bogată desfășurată de parohii, mănăstiri și ONG-urile care funcționează cu binecuvântarea eparhiei, a precizat Părintele consilier patriarhal Dorel Moțoc, secretarul general al Federației Filantropia.

La eveniment au participat 13 preoți din Protopopiatul Buhuși, sub coordonarea Părintelui Protopop Cozma Vasile și 9 membri ai echipei nucleu de planificare strategică.

Obiectivul acestei întâlniri a fost prezentarea imaginii de ansamblu a realizărilor echipei nucleu

și atragerea în echipă a altor persoane dornice să se implice în etapele viitoare ale proiectului.

Membrii echipei nucleului de planificare au prezentat viziunea Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului pentru domeniul social: „Oameni fericiți în comunități active și unite sub aripa protecției a Bisericii“.

Întâlnire în cadrul proiectului Forte, Roman

Sala de ședințe a Centrului de zi „Episcop Melchisedec“ a găzduit marți, 19 februarie 2013, o întâlnire a preoților romașcani în cadrul proiectului FORTE.

Sesiunea a avut loc cu binecuvântarea Preasfântului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, și a debutat cu prezentarea activităților Sectorului social de către pr. Eugen-Ciprian Ciuche, consilier la Sectorul social-filantropic și misionar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, care este și consultant patriarhal în cadrul proiectului.

„Participanții au fost familiarizați cu noțiunile de viziune, misiune, direcții și obiective strategice pentru a înțelege necesitatea procesului planificării strategice. Obiectivul acestei întâlniri a fost, pe de o parte, prezentarea imaginii de ansamblu a realizărilor echipei nucleu care a lucrat pe parcursul unui an la planificarea strategică pentru perioada 2013-2016, iar pe de altă parte să atragă în echipă și alte persoane dornice să se implice în etapele viitoare ale operaționalizării strategiei. Activități similare s-au desfășurat și în celelalte protopopiate ale Eparhiei Romanului și Bacăului, urmând ca strategia de dezvoltare să fie prezentată în cadrul întâlnirilor viitoare“, a declarat pr. FlorinȚuscanu, protopop al Protopopiatului Roman.

Prezentarea la Buhuși a procesului de planificare strategică ce se desfășoară în eparhie în domeniul social, prin proiectul FORTE

Sub genericul „Visarion Puiu - 90 de ani de la alegerea, învestirea și instalarea ca episcop al Hotinului“, la Roman s-a organizat un eveniment la care a participat un număr impresionant de cercetători ai trecutului Bisericii și neamului românesc.

A XVII-a ediție a „Zilelor Mitropolit Visarion Puiu“

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Teofan, Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și a Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, la Roman, au avut loc, începând cu data de 27 februarie, „Zilele Mitropolit Visarion Puiu“, ediția a XVII-a.

Sub genericul „Visarion Puiu - 90 de ani de la alegerea, învestirea și instalarea ca episcop al Hotinului“, la Roman s-a organizat un eveniment la care a participat un număr impresionant de cercetători, clerici și mireni, dedicați cunoașterii trecutului Bisericii și neamului românesc.

„Bucuria noastră se amplifică văzând că foarte mulți invitați vin din afara țării pentru a se alătura Asociației Visarion Puiu, care dorește reabilitarea juridică a mitropolitului Visarion Puiu. O altă dorință a asociației noastre este aceea ca mitropolitul să se reîntoarcă în patrie și să-și găsească odihna veșnică în umbra Vovideniei Neamțului, acolo unde și-a pregătit mormântul încă din vremea când era mitropolit al Bucovinei“, a relatat pr. Florin Tuscanu, protopop al Protopopiatului Roman și președintele Asociației „Visarion Puiu“.

Manifestările au început la Catedrala arhiepiscopală din Roman cu oficierea Sfintei Liturghii de către un sobor de preoți, în prezența Preasfințitului Ioachim Băcăuanul. În cadrul slujbei au fost pomeniți mitropolitul Visarion Puiu și arhiepiscopul Adrian Hrițcu, mutat la cele veșnice pe 23 februarie 2013. La final, PS Ioachim Băcăuanul a evocat personalitatea mitropolitului

Visarion Puiu, „un model pentru cei de astăzi, întrucât s-a implicat în viața și misiunea Bisericii“.

În aceeași zi, în Sala Amfiteatru a Complexului Parc Multiplex din Roman, a fost inaugurat simpozionul dedicat aniversării a 90 de ani de la înscăunarea episcopului de Hotin, Visarion Puiu.

În cadrul evenimentului au fost prezentate 23 de comunicări științifice, la care au participat istorici, cercetători, preoți și mireni din România, Italia, Polonia, Republica Moldova și Argentina. De asemenea, a fost lansat numărul 4 al revistei „Valori perene“, lucrarea prof. Ilie Șandru „Peste hotarele timpului“ și un conspect de studii din istoria Bisericii Ortodoxe Române, de prof. Alexandru M. Ioniță, de la Universitatea „Ovidius“ din Constanța.

Evenimentul a debutat cu o slujbă de pomenire

Apoi, au fost dezvelite două portrete din mozaic, realizate de prof. Nicolae Pascu, portrete ce îl reprezintă pe Visarion Puiu și pe prietenul său, Ioan de Calabria, canonizat de Biserica Romano-Catolică în anul 1999.

Cu acest prilej, a fost prezentat un film documentar realizat de Televiziunea Română, cu participarea scriitorului Grigore Elisei, intitulat „Pe urmele mitropolitului Visarion Puiu la Roman, Pașcani și Mănăstirea Neamț“. S-au înmănat diplome de participare tuturor celor care s-au angajat în activitatea de descoperire a vieții și operei mitropolitului Visarion Puiu de-a lungul celor 17 ediții. (pr. Ctin GHERASIM)

Episcopul Melchisedec Ștefănescu, pomenit la 190 de ani de la naștere

Preoți, profesori, elevi ai Liceului Teologic „Episcop Melchisedec“, copii care beneficiază de serviciile Fundației „Episcop Melchisedec“ și credincioși românci au participat vineri, 15 februarie, la slujba de pomenire oficiată de Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, cu prilejul împlinirii a 190 de ani de la nașterea marelui episcop Melchisedec Ștefănescu.

În cuvântul rostit cu această ocazie, PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul a reamintit celor prezenți câteva date din viața episcopului Melchisedec Ștefănescu: „A fost unul dintre cei mai remarcabili episcopi, datorită implicării sale în toate ramurile de activitate a societății timpului său. A fost participant și corifeu al Unirii Moldovei cu Țara Românească, iar în viața Bisericii este recunoscut ca părintele autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române.“

La Roman a avut mai multe realizări. Iată, cu darul lui Dumnezeu, am restaurat așezământul pe care l-a lăsat moștenire Fundației sale, iar copii de azi se bucură de condiții ultramoderne pentru a deveni oameni între oameni. Mai avem aici, în apropiere, clădirea Seminarului ctitorit de el și multe alte așezăminte în Eparhia Romanului și Bacăului. Prin episcopul Melchisedec Ștefănescu, Romanul a devenit una dintre cele mai importante eparhii ale Bisericii noastre Ortodoxe, și va rămâne acolo pe pedestal, unde a fost așezată prin demnitatea acestui episcop cărturar și academician. Nu putea să treacă neobservată importanța acestei zile, iar noi încercăm să evocăm memoria, activitatea și faptele sale, întrucât a marcat timpul în care a trăit, și ne poate învăța și pe noi să marcăm acest timp, pe care ni l-a dat Dumnezeu să îl trăim în acest veac trecător“.

Cărți educative pentru copiii Centrului „Episcop Melchisedec“

Inspectoratul Școlar Județean Neamț a donat pe 5 februarie 2013 cărți educative beneficiarilor Centrului de zi pentru copii din familii în dificultate „Episcop Melchisedec“ din Roman. Volumele au ajuns la copiii din centru prin intermediul prof. Maria Ghiniță, inspector zonal al ISJ Neamț, și fac parte din colecția „Cheia cunoașterii“ a Editurii Reader's Digest. Activitatea de la Centrul de zi pentru copii în dificultate „Episcop Melchisedec“ s-a derulat cu binecuvântarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, sub coordonarea Alexandrei Clapa, directorul centrului, și are ca scop menținerea copiilor aproape de școală și de Biserică. (pr. Constantin Gherasim)

Proiectul „Calea mântuirii“ la Roman

Preoți din 16 parohii ale Protopopiatului Roman, înscriși în Proiectul „Calea mântuirii“, s-au reunit luni, 25 februarie 2013, la sediul protoieriei. Întâlnirea a fost moderată de pr. Liviu Lupu, coordonatorul proiectului la nivelul Protopopiatului Roman, care a prezentat etapele implementării proiectului în fiecare parohie. Preoții prezenți la întrunire au primit materialele și bibliografia necesară bunei desfășurări a catehezelor pentru adulți. Proiectul se desfășoară pe parcursul a 12 săptămâni, în funcție de necesitățile pe care le are fiecare comunitate parohială. În cadrul Protopopiatului Roman, activitatea catehetică se desfășoară conform normelor bisericești, iar acest nou program îmbunătățește și uniformizează cateheza, ducând la dezvoltarea misiunii laicului în cadrul Bisericii Ortodoxe Române. (pr. Florin ȚUSCANU, protopop al Protopopiatului Roman)

Burse și ajutoare sociale CAR în Arhiepiscopia Romanului

În cadrul Adunării Generale a CAR din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, desfășurate joi, 14 februarie 2013, la propunerea Preasfințitului Episcop Ioachim Băcăuanul, s-a stabilit ca unul dintre tinerii care studiază la Liceului Teoretic „Episcop Melchisedec“ din Roman să primească o bursă lunară, potrivit epr.ro.

„La inițiativa Preasfințitului Ioachim Băcăuanul s-a propus și aprobat de Adunarea Generală ca unul dintre elevii cu rezultate deosebite la învățătură, care provine dintr-o familie cu o situație materială precară ori dintr-una cu mulți copii, să primească lunar o bursă de studiu din partea CAR. De asemenea, la inițiativa Preasfinției Sale, s-au majorat ajutoarele acordate la naștere, la spitalizare și la deces pentru membrii CAR“, a declarat preotul Tiron Constantin, președintele CAR din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului. (pr. Ctin Gherasim)

Rețelele de socializare și substanțele interzise în atenția Bisericii și a autorităților

Cât de importante și necesare sunt rețelele de socializare, ce și cât trebuie expus din viața privată pe internet, care pot fi consecințele unor gesturi necontrolate - sunt câteva din subiectele pe care Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), în colaborare cu Protopopiatul Săscut și Fundația „Episcop Melchisedec“ a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, le-a dezbătut împreună cu tinerii de la Grupul Școlar „Alexandru Vlahuță“ din Podu Turcului, în ziua de 21 februarie 2013.

„În cadrul activității de prevenire, am discutat despre siguranța pe internet. Tinerilor li s-au adus la cunoștință pericolele folosirii informațiilor pe rețelele de socializare, în mod deosebit pe facebook, unde adolescenții postează date cu caracter personal, în urma cărora adesea rezultă întâlniri fără a cunoaște profilul real al persoanei cunoscute astfel. Tinerii au conștientizat că au fost situații în care astfel de întâlniri s-au soldat cu efecte neplăcute“, a declarat comisarul Ioan Munteanu, reprezentantul centrului regional

Bacău al ANITP. De asemenea, au fost prezentate aspecte privind pericolul consumului de substanțe interzise și consecințele acestora asupra dezvoltării ulterioare a tinerilor.

Pr. protopop Ioan Negoită și pr. Liviu Burlacu, din partea Fundației „Episcop Melchisedec“, au vorbit tinerilor despre importanța și rolul libertății personale ca dar al lui Dumnezeu ce trebuie folosit cu mult discernământ, dar și despre comunicarea cu preotul în momentele dificile ale adolescenței. (pr. Ctin GHERASIM)

Sinaxe preotești la început de an

Preoții Protopopiatului Onești au slujit Sfânta Liturghie alături de Preasfințitul Ioachim Băcăuanul pe 4 februarie 2013, în demisolul Catedralei „Pogorârea Sfântului Duh“ din Onești, în cadrul Sinaxei preoților Protoieriei Onești. Răspunsurile liturgice au fost oferite de Corala „Ierotheos“ a preoților Protopopiatului Onești, dirijată de pr. Adrian Topa. Programul s-a încheiat cu un referat dedicat Anului comemorativ al părintelui Dumitru Stăniloae.

După momentul Împărtășirii, pr. Ciprian Geneș de la parohia Brătești a susținut lucrarea „Activitatea pastoral-misionară, reflectată în opera părintelui Dumitru Stăniloae“, în contextul Anului comemorativ al părintelui Dumitru Stăniloae. „Pr. Ciprian Geneș a evidențiat specificul activității pastoral-misionară și gospodărești a unui preot, amintind sfaturile pertinente ale părintelui Dumitru Stăniloae, care s-a distins el însuși prin activitatea sa social-filantropică“, a rezumat pr. protopop Constantin Alupei.

„Acest moment de sărbătoare ne oferă prilejul să avem conștiința că facem parte dintr-o biserică lucrătoare. Este un semn îmbucurător faptul că preoții au venit la Sfânta Liturghie cu o parte dintre credincioșii pe care-i păstorește. Acest lucru înseamnă că anul acesta veți fi receptivi la tot ceea ce se face pentru preaslăvirea numelui lui Dumnezeu, întru libertate și întru puterea Duhului Sfânt. Vă mulțumim pentru că vă adunați în această catedrală pentru a 14-a oară, ceea ce arată unitatea de credință și unitatea liturgică în Biserica noastră. Nădăjduim că vom avea parte de multe împliniri în acest an pentru a arăta că putem deveni martorii Mântuitorului Hristos în această lume“, a subliniat Preasfințitul Ioachim Băcăuanul.

Părintele Adrian Topa a primit din partea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul rangul de iconom stavrofor, pentru bogata activitate pe care o desfășoară în cadrul parohiei și pentru osteneala pe care o depune alături de preoții Coralei „Ierotheos“.

La aceste momente înălțătoare, peste 500 de credincioși s-au rugat împreună în Catedrala „Pogorârea Sfântului Duh“ din Onești.

Preoții - luminători într-o lume din ce în ce mai superficială

La Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel“ din Moinești a avut loc, pe 7 februarie 2013, întâlnirea preoților Protopopiatului Moinești cu Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. La Sfânta Liturghie au participat aproape 100 de slujitori ai sfințelor altare și numeroși credincioși, oficialități locale și județene.

În cadrul slujbei a fost pomenit patriarhul Teoctist, cu prilejul împlinirii a 98 de ani de la

Preoții din Protopopiatul Onești, reuniți, după tradiție, la început de an, sub omoforul PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul

nașterea Preafericirii Sale, dar și părintele Dumitru Stăniloae, de la a cărui trecere la cele veșnice se împlinesc anul acesta două decenii. După cum a relatat pr. Costel Mares, protopop al Protopopiatului Moinești, în timpul slujbei s-au înălțat rugăciuni și pentru robul lui Dumnezeu Neculai Giosanu, tatăl Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, care a trecut la cele veșnice pe 21 ianuarie 2013.

„În cuvântul de învățătură adresat cu acest prilej, PS Ioachim Băcăuanul a vorbit despre importanța părintelui Stăniloae în teologia românească, amintind de cuvântul marelui teolog care definea Sfânta Liturghie drept răspunsul afirmativ la întrebarea: «Moartea poate fi învinsă?». De asemenea, PS Ioachim Băcăuanul a spus, citându-l pe părintele Stăniloae, că «Liturghia ne vorbește pe tot parcursul despre Înviere, oferind arvuna Învierii, care este Sfânta Împărtășanie». Ierarhul i-a felicitat apoi pe părinții Protopopiatului Moinești pentru activitatea desfășurată anul trecut în ogorul Domnului. «Deși anul trecut nu a fost deloc ușor din punct de vedere economic, s-au realizat lucruri frumoase în multe dintre parohiile protoieriei noastre», a relatat pr. protopop Costel Mares.

În continuare, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul i-a îndemnat pe preoții și credincioșii prezenți la împreună lucrare, conștiinți de misiunea la care i-a chemat Domnul Hristos, aceea de a fi luminători într-o lume din ce în ce mai superficială.

Dezbateri despre opera Părintelui Stăniloae, la Sascut

Preoții Protopopiatului Sascut s-au reunit pe 11 februarie 2013 la Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil“ din parohia Drăgușani-Parava, județul Bacău. Sfânta Liturghie a fost oficiată de Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La slujbă au participat, alături de preoții Protoieriei Sascut, credincioși laici. În final, pr. Adrian Alexandrescu de la parohia Meleșcani a susținut referatul cu tema „Aspecte pastoral-misionare în opera părintelui Dumitru Stăniloae“.

PS Ioachim Băcăuanul a adresat un cuvânt de învățătură celor prezenți, făcând referire la Evanghelia din Duminica a 16-a după Rusalii. „PS Ioachim Băcăuanul ne-a îndemnat să înmulțim talanții dăruți prin Taina Hirotoniei și să-i facem să sporească în sufletele credincioșilor. De asemenea, PS Ioachim Băcăuanul a apreciat unitatea preoților și activitatea pastoral-misionară și administrativă din Protopopiatul Sascut“, a precizat pr. Ioan Negoită, protopop al Protopopiatului Sascut.

Pagină realizată de
pr. Ctin GHERASIM

„Părinții nu mor, ci se înveșnesc“

24 ianuarie 2013 va rămâne o zi deosebită pentru comuna Stănița. Trei ierarhi au slujit în această zi în mica Biserică a comunei Stănița slujba înmormântării robului lui Dumnezeu Neculai Giosanu, tatăl PS părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

La primele ore ale diminetii, în biserica „Sf. Nicolae“ din localitate, IPS Arhiepiscop Teodosie al Tomisului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a oficiat slujba Sfintei Liturghii, după ce, în seara zilei anterioare, PS Arhiepiscop Casian al Dunării de Jos s-a rugat în același sfânt lăcaș, pentru odihna sufletului celui trecut la cele veșnice. Cu durere, dar și cu credința că „părinții nu mor, ci se înveșnesc“, după cum a spus în apreciatul său cuvânt panegiric PS Părinte Calinic Botoșăneanul, numeroși credincioși, prezenți alături de familia îndurerată, au condus pe ultimul drum pe Neculai Giosanu.

Mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel al Bisericii Ortodoxe Române transmis familiei la acest trist eveniment a fost citit de Înalt-preasfințitul Arhiepiscop Calinic al Argeșului și Muscelului. Pr. Constantin Sturzu, consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor, a dat glas mesajului de condoleanțe transmis de IPS Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. Cuvinte cu o profundă încărcătură duhovnicească au fost rostite și de IPS Părinte Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului și PS Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor.

Bătrâni și tineri din frumoasa comună nemteană Stănița l-au petrecut pe răposatul părinte pe ultimul drum, însoțind în cântări și rugăciuni soborul celor trei ierarhi care au oficiat slujba

Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, își exprimă profunda gratitudine, în numele său personal și al familiei Giosanu, față de toți preoții și credincioșii care, prin rugăciuni și mesaje de condoleanțe, le-au fost alături în momentele triste ale despărțirii de tatăl Neculai Giosanu. Preasfinția Sa mulțumește pentru aceste mărturii ale compasiunii creștine, dovezi ale prețuirii și dragostei față de părintele său. Rugăm pe Bunul Dumnezeu să-l odihnească întru împărăția Sa alături de cei dreپți pe robul său, Neculai.

de înmormântare, alături de un impresionant număr de stăreți și starete de la mănăstirile moldave și preoți din toate zonele Eparhiei Romanului și Bacăului. Un semn de prețuire

arătat de membrii însemnați ai Sfântului Sinod și de clerul moldav față de valorile spiritualității românești născute pe aceste meleaguri binecuvântate de Dumnezeu. (C.G.)

Rodirea domnului Neculai Giosanu a fost bogată și binecuvântată

□ **Mesajul transmis de PF Părinte Patriarh Daniel la trecerea la cele veșnice a robului lui Dumnezeu, Neculai Giosanu** □

Am aflat cu multă durere de trecerea din această viață a tatălui Neculai Giosanu, fiu vrednic al Bisericii noastre.

Iubit de cei din jur și de familia sa, domnul Neculai Giosanu reprezintă pentru cei care l-au cunoscut și iubit modelul de „părinte creștin“, înobilat de virtuți, un tată care și-a crescut copiii în dragoste față de Dumnezeu și de neam, care s-a bucurat să știe că doi dintre cei opt copii ai săi au ales viața monahală, devenind slujitori vrednici ai Bisericii noastre: Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul și Maica Stavroforă Iosefina, stareța mănăstirii Varatic, din județul Neamț.

Domnul Neculai Giosanu a fost un luptător în cel de-al Doilea Război Mondial, purtând apoi, cu cinste și demnitate, statutul de veteran de război. Toată viața și-a dedicat-o familiei sale; a fost un bun gospodar, un om harnic și darnic, cu o înțelegere profundă a rostului vieții, a încercărilor și suferințelor, a bucuriei și binecuvântării lui Dumnezeu.

Un vechi proverb românesc ne spune că pomul bun se cunoaște după roade. Putem vedea astăzi că rodirea domnului Neculai Giosanu a fost bogată și binecuvântată. Bunul Dumnezeu l-a binecuvântat pentru credința sa cu o familie frumoasă, plină de iubire și recunoștință.

În aceste momente de întristare și doliu vă aducem aminte cuvintele Sfântului apostol Pavel: „Nu vă întristați ca cei care nu au nădejde; pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa credem că Dumnezeu, pe cei adormiți întru Iisus, îi va aduce împreună cu El.“ (1 Tesaloniceni 4, 13-14)

În acest ceas de vremelnică despărțire până la învierea cea de obște, ne rugăm Mântuitorului Hristos, Cel înviat din morți, să odihnească cu dreptii sufletul robului Său Neculai, în lumina Împărăției Cerurilor, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit, iar familiei îndoliate și tuturor celor care l-au iubit și prețuit, să le dăruiască mângâiere și întărire sufletească. Veșnica lui pomenire din neam în neam!

„Pentru că se mută în alt tărâm, robul lui Dumnezeu Neculai vrea să-și ia rămas bun de la cei dragi.“ (IPS Mitropolit Teodosie)

IN MEMORIAM

Sufletul lui i se răsădește în rai

□ **Fragmente din panegiricul rostit de IPS Părinte Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, în cadrul slujbei de înmormântare a robului lui Dumnezeu, Neculai Giosanu □**

Am poposit aici și ca ierarh, dar și în calitate de coleg al preasfințitului Ioachim, împreună cu alți colegi, pentru că noi, la seminar și la facultate, am dus o viață de familie, și durerea unuia este și a celorlalți, și dragostea unuia este și a celorlalți.

Sigur că, întotdeauna, privind vlăstarul, urmărim rădăcina din care a răsărit. Și iată, cel pe care îl conducem la locul de veșnică odihnă este o rădăcină curată și sfântă a acestui sat. Așa cum spune sfântul evanghelist Ioan, toate neamurile vor merge la judecată cu ofranda lor. Și satele vor merge cu oamenii lor la judecată, și, în funcție de vrednicia acestora, locul acela va fi binecuvântat. Citim în Sfânta Scriptură că atunci când Dumnezeu a cutreierat pământul prin locurile pline de păcate, ca să curețe pământul de cei păcătoși, i-a răspuns lui Avraam, care era mijlocitor: „Chiar unul credincios de voi găsi în satul acela, atunci nu voi pierde locul acela.“ Așadar, Dumnezeu și pentru un singur om bun și drept ține locul binecuvântat și privește cu bunăvoință spre locul unde oamenii privesc cer și îl cheamă pe el în ajutor.

Moartea nu e neființă, ci despărțire vremelnică

Acest sat este atât de binecuvântat pentru că cel pe care noi îl prohodim n-a fost doar un om vrednic, care a lăsat mulțime de urmași buni, prin care continuă să trăiască, dar el a și luptat întru apărarea gleei străbune și a credinței celei curate. Cel ce își iubeste credința, patria și neamul, biserica și familia, acel om cu adevărat nu moare, ci i se sădește trupul în pământ și sufletul i se răsădește în rai.

Dumnezeu pregătește tuturor lăcașuri în ceruri pentru suflete, și L-a trimis pe Fiul Său să ne vestească această dragoste și această bucurie. De aceea, Fiul lui Dumnezeu a coborât pe pământ ca să se întorcă la cer, dar nu singur. Hristos a înviat din morți, făcându-se începutul celor adormiți. Cei ce trăiesc timpul cu dimensiunea veșniciei, au loc pregătit în ceruri.

Întristată adunare, sigur că, atunci când suntem lângă cei ce îi petrecem spre locul de veșnică odihnă, mai mult ca oricând cugetăm la sensul și la calea vieții noastre. Viața noastră este o taină, dar această taină este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu. Astfel, în fiecare dintre noi, Dumnezeu și-a pus chipul Său și își cere înapoi chipul pe care l-a pus în noi. Tocmai de aceea avem cântări atât de duioase, de pline de înțelepciune și învățătură la slujba înmormântării. Căci slujba înmormântării nu-i de jale, ci de petrecere dintr-un veac în alt veac. Și când vorbim de

moarte, noi nu vorbim de nimicire, neființă sau inexistență, ci de o despărțire vremelnică. Iată, ne despărțim acum de cel drag, și cui a putut să fie mai drag decât celor cărora le-a dat viață, i-a mângâiat și i-a crescut?

Cuvânt de rămas bun către familie

Pentru că se mută în alt tărâm, robul lui Dumnezeu Neculai vrea să-și ia rămas bun de la cei dragi. Sigur că cel mai mult i-a bucurat sufletul și viața cel care a adus cinste satului, PS Ioachim, fiul care a ascultat, a crezut adânc, a muncit profund, fiind atât de iubitor de Dumnezeu, de părinți, de frați și de toți oamenii. De aceea se îndreaptă întâi către PS Ioachim și îi spune: dragul meu, eu am făcut ce am putut pentru tine. Dumnezeu te-a ales să fii între primii slujitori ai Bisericii și datorită ție am atâta alai de slujitori și atâtea rugăciuni. Știu că îți aduci aminte cum, împreună cu mama ta, Anica, ti-am purtat de grijă, și te-am crescut nu în bogăție, dar în credință, în dragoste, în bucuria cea întru Hristos. Poate nu ti-am împlinit întotdeauna dorințele. Vei fi rămas vreo dată neîmpăcat din partea mea, dar pe mine m-ai copleșit cu dragostea și cu menirea pe care ti-a dat-o Dumnezeu, de aceea te rog să mă ierti! Știu că mă porți în rugăciuni. Și iată câți m-au purtat zilele acestea și azi în rugăciuni. Te rog și mai departe să te rogi pentru mine și să mă ai în sufletul tău și să călătorești cu mine la slujbele și la slujirea pe care o ai în biserica lui Hristos!

Se îndreaptă spre monahia Iosefina și îi spune: draga mea, ai crescut într-o familie de oameni simpli, dar care ți-au dat ce au învățat de la

Dumnezeu. Ai ales miezul tuturor învățăturilor și, iată, ai ales calea cea mai directă către Hristos. Și acum ai o familie duhovnicească, mulțime de măicuțe care știu că vor primi și numele meu să se roage pentru mine. De te-am supărat, te rog să mă ierți, să te rogi pentru mine, că și eu, de voi afla la Dumnezeu milă și ajutor, voi rămâne mai departe cu voi în rugăciune.

Se îndreaptă către cea care l-a îngrijit cu atâta dragoste, Olga, și îi spune: draga mea, iată, ai avut grijă de mine și de copiii mei. Te rog să mă ierți dacă te-am supărat și să te rogi pentru mine și să ții minte numai ceea ce a fost bine, și Dumnezeu să îți răsplătească dragostea și jertfa, pentru că iată, ai făcut ca familia noastră să fie cu toate cele de trebuință în chibzuință, și copiii mei să aibă cele trebuitoare pentru viața lor și să ajungă oameni la locul lor.

Se îndreaptă către ceilalți copii și spune tuturor: dragii mei, pe toți v-am iubit, v-am purtat în brate, v-am apărut și v-am chivernisit după puterile mele. În sufletul meu vă voi purta permanent. Să mă iertați de v-am supărat și să vă rugați pentru mine!

Însoțit de rugăciuni până la poarta cerului

Se îndreaptă către noi toți, care ne-am rugat pentru sufletul său și ne spune tuturor că ne privește și se înduioșează de rugăciunea și dragostea noastră. În Sfânta Evanghelie se arată că omul care își umple casa de copii nu se va rușina când va vorbi cu vrăjmașii săi în poartă. Iubite frate Neculai, de acum nu vei mai vorbi la poarta casei de pe pământ, ci cu Dumnezeu, la poarta cerului. Suie-te acolo, căci noi, de aici, te însoțim cu rugăciunea. Nu te vei rușina pentru că rugăciunea este luată pe aripi de îngeri și te va însoți la Dumnezeu și poarta cerului se va deschide, ca sufletul să intre și Hristos să te cheme și să te așeze în latura viilor, în scaunul dreptilor, în raiul desfătării, în iubirea cea nesfârșită Amin!

„Având, așadar, și o viață pilduitoare, dar și rugători care-l pomenesc cu multă dragoste înaintea Preasfintei Treimi, avem neclintita nădejde că sufletul robului lui Dumnezeu Neculai se va odihni cu dreptii.“ (IPS Mitropolit Teofan)

Neculai Giosanu (1925-2013): o viață pilduitoare

□ Mesaj de condoleanțe
transmis de către IPS Părinte
Teofan, Mitropolitul Moldovei
și Bucovinei □

Am aflat cu durere vestea trecerii la Domnul a iubitului tată al Preasfintei Voastre, Neculai Giosanu, care a părăsit această lume cu doar câteva luni înainte de împlinirea venerabilei vârste de 88 de ani. Dar nu mulțimea anilor, ci mulțimea faptelor bineplăcute înaintea lui Dumnezeu este impresionantă, atunci când ne aplecăm, cu luare-aminte, asupra modului în care a trăit, în această viață, robul lui Dumnezeu Neculai.

Mai întâi, sesizăm că Dânsul provine dintr-o familie cu 10 copii și a avut, la răndu-i, nu mai

puțin de 8 prunci, pe care i-a crescut în dragoste de Dumnezeu și de neam.

Faptul că provine dintr-o familie de răzeși și a fost unul dintre luptătorii români din cel de-al Doilea Război Mondial, ne determină să remarcăm și țaria de caracter a unui om care a știut să înfrunte, cu demnitate, necazurile și ispitele, să-și pună neconținut nădejdea în Cel ce este Biruitorul iadului și al morții. Ce exemplu de urmat este, astfel, Neculai Giosanu, pentru românul de astăzi, împresurat de griji și nevoit, nu de puține ori, să-și agonisească o bucată de pâine prin țări străine!

Apoi, sesizăm un aspect biografic pe care-l socotesc a fi cel mai pilduitor. Neculai Giosanu s-a născut și a trăit într-o zonă ce are în centru localitatea Stănița, unde credința ortodoxă primită din strămoși a fost păstrată nealterat și cultivată asiduu, de toate generațiile. Elocvent în acest sens este că aici nu au putut pătrunde niciodată idei și convingeri eterodoxe, dar mai ales faptul că Stănița - comuna ce cuprinde și satele de prim-prejur - a dăruit Bisericii numeroși slujitori ai altarului sau membri ai cinului monahal, o cronică publicată recent enumerând peste 35 de preoți și monahi, originari de pe aceste meleaguri. Între

aceștia, cei mai cunoscuți sunt Părintele Ioanichie Bălan de la Mănăstirea Sihăstria, Părintele Vichentie Mălău de la Mănăstirea Secu sau preotul Costache Buzdugan, care a fost consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor vreme de 15 ani. Așa încât nu este de mirare că și doi dintre copiii lui Neculai Giosanu au ales calea cea grea, dar frumoasă, a monahismului, primind înalte demnități și responsabilități în Biserică. Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, fratele meu într-un arhierie, și maica Iosefina Giosanu, stăreța mănăstirii Varatic, prin slujirea și activitatea lor, au scris și continuă să scrie pagini importante în filele de istorie bisericească, fiind, cu siguranță, unul dintre motivele de firească bucurie pentru tatăl lor după trup, Neculai Giosanu.

Având, așadar, și o viață pilduitoare, dar și rugători care-l pomenesc cu multă dragoste înaintea Preasfintei Treimi, avem neclintita nădejde că sufletul robului lui Dumnezeu Neculai se va odihni cu dreptii, în loc „fără durere, fără întristare, fără suspin“, luându-și nădăjduita plată a ostenețelor sale. Vesnica lui pomenire din neam în neam!

„Drum bun, frate Nicolae, spre Împărăția lui Dumnezeu!“

□ Fragmente din cuvântul rostit de
PS Calinic Botoșăneanul la înmormântarea
tatălui PS Ioachim Băcăuanul □

Am săvârșit slujba de înmormântare a celui care s-a numărat printre cei care au purtat cu demnitate numele sfânt al țării, deodată cu steagul luptei pentru apărarea vetrei părintești și a brazdei veșniciei în cel de-al Doilea Război Mondial. Consăteanul vostru, Neculai Giosanu, se întoarce la obârșia sa, adăugându-se celor de mult plecați pe tărâmul celălalt, apărând numele țării și al sfintei noastre Ortodoxii.

Exemplu pentru comunitate

Pentru el Biserica a fost o adevărată școală pe întreg parcursul vieții. Aici s-a întâlnit cu Dumnezeu și cu Evanghelia Sa, propovăduită de Sfinții Apostoli, sub semnul cărora s-a și născut. El și-a lucrat mântuirea, fie în deschiderile dimineții, fie în ostenețele zilei, fie în murmurul tăcut al nopților. Pentru el, munca nu a fost un scop în sine, ci o condiție a existenței, fără de care sărbătorile nu puteau fi trăite în intensitatea lor.

Optimismul său pentru viață își trăgea seva din roadele muncii lui și mai ales din modul în care i-a crescut și rănduit, împreună cu soția sa, pe cei opt copiii, patru băieți și patru fete. Neculai Giosanu era omul care dădea sens și dimensiune lucrului bine făcut. Pentru el, pomii sădiți, fântânile sau troițele construite pe marginea drumului sau pe la răscruci au fost întotdeauna o cale de înveșnicire.

Semnul vădit de sănătate morală a fost aplecarea spre cele sfinte, spovedindu-se și împărtășindu-se cu bună rânduială. Era considerat de consăteni măsura, echilibrul și dreptarul comunității sale, un fel de memo-

rie vie a satului. Știa locul pogoanelor sătenilor, necazurile și bucuriile familiilor lor și încerca să le dea sfaturi pe măsură.

Neculai Giosanu a fost un exemplu prin așezarea sa spirituală, prin bucuria muncii, prin înțelepciunea, buna chibzuință și curătenia sufletului său. Consăteanul vostru a învins moartea prin conștiința faptului că și aceasta face parte dintr-un ritm cosmic, rănduit de Dumnezeu. A murit împăcat cu lumea și cu Dumnezeu, primenit sufletește și truștește.

Așadar, să-l petrecem în tăcere pe cel care a fost un soț și un tată prin excelență, pentru a nu-i tulbura somnul nemuririi, în care vorbește cu Dumnezeu, bucurându-se de dragostea și mila Celui cu Care de nenumărate ori s-a împărtășit. Epitaful pe care îl așternem astăzi în semn de prețuire pe mormântul său este acela că părintii nu mor niciodată, ci durează în istorie și în veșnicie! Drum bun, frate Nicolae, spre Împărăția lui Dumnezeu! Sunt convins că merinde de drum ți-ai agonisit cu prisosință!

Pagini realizate de
arhid. Ciprian-Ioan IGNAT, Secretar eparhial

Agenda de lucru a Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului pe luna ianuarie a anului 2013

1 ianuarie: a oficiat Slujba de Te-Deum la începutul anului, în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, din Roman, la miezul nopții. A rostit cuvânt ocazional; a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Nicolae”, Buhuși. A rostit cuvânt de învățătură;

2 ianuarie: audiențe, lucrări de birou și corespondență;

3 ianuarie: audiențe, lucrări de birou și corespondență; a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;

4 ianuarie: a participat la Slujba Ceasurilor împărătești în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman; audiențe, corespondență și lucrări de birou;

5 ianuarie: a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman; a primit soborul slujitorilor Catedralei arhiepiscopale cu Ajunul Bobotezei; a vizitat pe IPS Arhiepiscop Eftimie;

6 ianuarie: a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Precista”, Bacău. A rostit cuvânt de învățătură; a oficiat Sluba Sfintirii Aghiasmei Mari, la Biserica „Precista”, Bacău.

7 ianuarie: a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Gheorghe”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;

8 ianuarie: a participat la Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman; a oficiat Slujba de pomenire a Arhiepiscopului Epifanie al Buzăului și Vrancei, trecut la Domnul;

9 ianuarie: a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman; a hirononit în treapta de diacon pe tânărul teolog Cristian Vasile Lungu; a primit în audiență pe: Pr. Vasile Sărcu, Parohia „Sf. Trei Ierarhi”, Bacău; Pr. Florin Aurel Țuscanu, Protopop al Protopopiatului Roman; Pr. Ioan Ursu, Parohia „Sf. Împ. Constantin și Elena”, Onești; Pr. Gheorghe Sevestre, Roman; a oficiat Slujba Vecerniei la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman; a efectuat procesiune cu icoana și păticia din moaștele Sf. Antipa de la Calapodești, în jurul Catedralei arhiepiscopale „Cuvioasa Parascheva”, Roman și a rostit Acatistul Sfântului Antipa de la Calapodești;

10 ianuarie: a făcut parte din soborul de ierarhi care, sub protia Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală „Înălțarea Domnului”, Buzău; a făcut parte din soborul de ierarhi care, sub protia Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a oficiat Slujba de înmormântarea a Arhiepiscopului Epifanie Norocel, în Catedrala arhiepiscopală „Înălțarea Domnului”, Buzău;

11-18 ianuarie: a vizitat comunitățile de români din Franța;

20 ianuarie: a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură; a vizitat, împreună cu soborul slujitorilor de la Catedrala arhiepiscopală, pe IPS Arhiepiscop Eftimie;

21 ianuarie: audiențe și lucrări de birou; a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale; a primit în audiență pe: Pr. Florin Aurel Țuscanu, protopop al Protopopiatului Roman; Pr. Marius Iacobeanu, Parohia Lazaret, Bacău; Pr. Marin Gheorghiescu, Parohia „Sf. Voievozi”, Roman;

22 ianuarie: audiențe și lucrări de birou; a participat la Slujba de parastas (stâlpi), în Biserica „Sf. Proroc Ilie”, Stănița, oficiată pentru răposatul Nicolae Giosanu, tatăl Preasfinției Sale, trecut la Domnul;

23 ianuarie: audiențe și lucrări de birou; a participat la Slujba de parastas (stâlpi) oficiată de IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, în Biserica „Sf. Proroc Ilie”, Stănița, pentru răposatul Neculai Giosanu, tatăl Preasfinției Sale, trecut la Domnul;

24 ianuarie: a participat la Sfânta Liturghie oficiată de IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, la Biserica „Sf. Proroc Ilie”, Stănița; a participat la Slujba

de prohodire a răposatului Neculai Giosanu, oficiată în Biserica „Sf. Proroc Ilie”, Stănița, oficiată de un sobor de ierarhi: IPS Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului și PS Calinic Botoșăneanul, episcop vicar al Arhiepiscopiei Iașilor; a participat la manifestarea culturală dedicată Zilei Unirii: „Hai să dăm mână cu mână...!”, organizat la Teatrul de vară, Bacău, cu participarea Coralei preoților „Episcop Melchisedec” din Protopopiatul Bacău și Corala „Harisma”, Constanța;

25 ianuarie: audiențe și lucrări de birou; a prezidat ședința Consiliului eparhial;

26 ianuarie: a oficiat Slujba de Te-Deum, oficiată în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman, cu prilejul întrunirii Adunării eparhiale; a prezidat ședința Adunării eparhiale;

27 ianuarie: a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfinții Trei Ierarhi”, Bacău. A rostit cuvânt de învățătură; a hirotesit iconom stavrofor pe PC Pr. Silviu Beșa, slujitor la Biserica „Sfinții Trei Ierarhi”, Bacău.

28 ianuarie: audiențe și lucrări de birou; a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale; a prezidat ședința Consiliului consultativ privind coordonarea activităților Adunării „Oastei Domnului”, în Mitropolia Moldovei și Bucovinei, la Centrul eparhial Roman; s-a întâlnit cu d-l Adrian Benea, președintele Consiliului județean Bacău; a vizitat pe IPS Adrian Hritcu, Arhiepiscop emerit, la Mănăstirea Poglet;

29 ianuarie: a oficiat Slujba de parastas pentru răposatul Neculai Giosanu, la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman; a oficiat Slujba de sfințire a Atelierului de croitorie „Cămașa lui Hristos” și a Depozitului de colportaj „Sf. Dionisie Exiguul”, înființate la Centrul eparhial Roman; a oficiat Slujba Vecerniei la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură; a premiat pe elevii Seminarului Teologic „Episcop Melchisedec Ștefănescu”, câștigători ai Concursului Național „Părintele Dumitru Stăniloae - 110 ani de la naștere și 20 de ani de la trecerea la cele veșnice”, faza locală;

30 ianuarie: a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman, cu prilejul hramului școlilor teologice, la care au fost prezenți: directorul, profesorii și elevii Seminarului Teologic „Sfântul Gheorghe”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;

31 ianuarie: audiențe și lucrări de birou; a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale; a primit în audiență pe: Pr. Codrin Laslău, Parohia Fulgeris; Pr. Gheorghe Miron, Roman; Pr. Florin Aurel Țuscanu, protopop al Protopopiatului Roman;

Prin rugăciune, oricine se apropie de Domnul

În a șasea duminică după Rusalii, care anul acesta a fost în data de 17 februarie, aflăm cum Iisus Hristos a ajutat o femeie cananeancă. La început Acesta pare că nu o va ajuta, dar apoi o ajută. Aflăm că, de fapt, Iisus a vrut să descopere dacă femeia are credință adevărată. Aceasta este persistentă și curajoasă, dar vorbește cu umilință și este răsplătită cu ajutorul lui Iisus. Astfel învățăm că trebuie să nu încetăm niciodată să îl avem pe Dumnezeu în viețile noastre, chiar dacă simțim că nu ne răspunde la rugăciuni îndeajuns de repede. Nu va fi niciodată abandonat nici un om care îl are pe Dumnezeu în inima sa. Femeia a avut încredere că Iisus o va ajuta și, în final, Acesta a ajutat-o, așa cum ne va ajuta pe noi toți. Știind acest lucru, suntem pregătiți să începem Postul Mare.

Acum, vă propun să ne reamintim întâmplarea care apare relatată în Evanghelia după Matei 15, 21-28.

Într-o zi, Iisus, împreună cu ucenicii Săi, se afla la nord de Galileea. O femeie cananeancă a venit spre Iisus și i-a cerut să-i vindece fiica bolnavă. Ucenicii s-au supărat de deranj și i-au cerut lui Iisus să nu o bage în seamă. La rândul lui, Acesta i-a spus femeii că a fost trimis să ajute poporul din Israel și nu pe cel din Canaan. Dacă ar ajuta-o, ar fi ca și cum ar da mâncarea copiilor la câini, cu alte cuvinte, ar irosi-o. Ea L-a rugat

din nou să o ajute și, de data aceasta, Iisus a răspuns că, deoarece aceasta are credință mare, o va ajuta. Vedem că Iisus a fost de fapt trimis să ajute pe toată lumea. Cananeenii erau de obicei dușmanii Israelienilor, dar faptul acesta nu l-a oprit pe Iisus să o ajute pe femeie. Trebuie doar să avem tot timpul credință în Iisus. Când avem credință, știm că Iisus este Dumnezeul nostru și credem că Acesta a fost trimis pentru a ne mântui de rău.

Trebuie să îl ținem pe Dumnezeu aproape de noi prin rugăciune. Avem datoria să ne rugăm pentru a-l mulțumi lui Dumnezeu, să și cerem să ajute pe alții care au nevoie, să îi cerem iertare pentru păcatele noastre, și să cerem ajutor și îndrumare în viețile noastre. Dumnezeu ne aude întotdeauna rugăciunile și ni le îndeplinește atunci când știe că suntem pregătiți. (sursa: <http://www.orthodoxabc.com/>)

Joc

Completați spațiile libere folosind cuvintele de mai jos. Literele din căsuțe completează mesajul final.

CUVINTELE:

rugăciune
lumea
umilință
Mare
alții
cananeancă
Dumnezeu
datoria

1. Iisus o ajută pe femeia _____.
2. Prin _____ ne apropiem de Dumnezeu.
3. Iisus a fost trimis să ajute pe toată _____.
4. _____ ne aude toate rugăciunile.
5. Avem _____ _____ să ne rugăm.
6. Femeia cananeancă vorbește cu _____.
7. Trebuie să îi cerem lui Dumnezeu să ajute pe _____.
8. Suntem pregătiți să începem Postul _____.

MESAJ FINAL: Trebuie întotdeauna să avem _____ în Dumnezeu.

